REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA

10000 ZAGREB, Radnička cesta 39

IZVJEŠĆE O RADU AGENCIJE ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA ZA 2023. GODINU

KLASA: 001-02/24-04/01
URBROJ: 387-02/01-24-01

Zagreb, 22. listopada 2024.

SADRŽAJ

1. Uvod 5
2. Ustrojstvo Agencije 6
3. Djelatnost Agencije 8
4. Izvješće o radu inspekcije 9
5.1 Nadzor građevinskog podsustava 9
5.2 Nadzor upravljanja i regulacije prometa 9
5.3 Nadzor vučnih željezničkih vozila 10
5.4 Nadzor vučenih željezničkih vozila 12
5.5 Nadzor osoblja upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika 13
5.6 Nadzor prijevoza opasnih tvari 14
5.7 Nadzor prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava 14
5.8 Protupožarne aktivnosti 14
6. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture 15
7. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika 18
8. Nadzor ECM-a 20
8.1 Izdavanje ovlaštenja za ECM 20
8.2 Nadzor ECM-a 21
9. Izvješće o financijskom poslovanju Agencije 21
9.1 Financijski izvještaji 25
9.2 Povrat sredstava u Državni proračun 27
10. Stanje sigurnosti željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj 28
10.1 Izvješća sigurnosti upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika 28
10.2 Razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja 29
10.3 Razvoj zajedničkih sigurnosnih pokazatelja (CSI) 31
10.4 Ostali relevantni pokazatelji koji se odnose na sigurnost 32
10.5 Podaci o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom, koji su značajni za sigurnost 35
10.5.1 Kontrola funkcionalnog podsustava odvijanje prometom 35
10.5.2 Kontrola prisutnosti alkohola kod osoblja – radnika HŽ Infrastruktura d.o.o. 35
10.5.3 Kontrola prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava na pruzi 35
10.5.4 Kontrola elektroenergetskog podsustava 35
10.5.5 Kontrola podsustava vozila 36
10.5.6 Kontrola građevinskog podsustava 36
10.6 Zaključna ocjena stanja sigurnosti 36

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

11. Pregled aktivnosti Agencije 38
11.1 Postupanje i rješavanje upravnih stvari i drugih predmeta iz nadležnosti Agencije..... 38
11.2 Ostali poslovi koje su obavljali zaposlenici Agencije 39
12. Suradnja s Agencijom Europske unije za željeznice i tijelima nadležnim za sigurnost unutar i izvan Europske unije..... 40
12.1 Suradnja s ERA-om u sklopu sporazuma o suradnji s ERA-om (Cooperation Agreement) 41
12.2 Unapređenje rada Agencije tijekom 2023. godine sukladno nadzoru (auditu) ERA-e (NSA Monitoring 2022 – NSA Croatia – the 2nd cycle) 41
13. Suradnja s tijelima nadležnim za sigurnost željezničkog sustava unutar Republike Hrvatske 42
14. Javnost rada Agencije 44
15. Promjene u zakonodavstvu i ocjena učinkovitosti primjene 4. željezničkog paketa 45
16. Strategija nadzora željezničkog sustava u Republici 45
17. Zaključak..... 48
Prilog I – Izvještaj o izvršenju financijskog plana Agencije za razdoblje 1. siječnja – 31. prosinca 2023. godine..... 50

Popis tablica:

Tablica 1 – Sistematizacija i popunjenost radnih mjesta u Agenciji u 2023. godini 7
Tablica 3 – Povrat sredstava u Državni proračun za 2023..... 27
Tablica 4 - Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja u periodu od 2018. do 2023. – izvanredni događaji..... 29
Tablica 5 - Ukupan broj ozbiljnih nesreća u 2023. godini i uzroci nastanka istih..... 30
Tablica 6 - Ukupan i relativan broj značajnih nesreća za 2023. (ERA metodologija) 31
Tablica 7 - Pregled najvažnijih zajedničkih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2017.-2023. godine vezano za značajne nesreće (ERA metodologija)..... 31
Tablica 8 - Broj željezničko – cestovnih prijelaza (2015.-2023.)..... 33
Tablica 9 - Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju 2013. do 2023. godine..... 34
Tablica 10 - Broj i struktura riješenih predmeta u 2023. godini..... 38

Popis slika:

Slika 1 – Organizacijska struktura Agencije..... 6
Slika 2 – Nacionalni sigurnosni pokazatelji za period 2018.-2023. – ozbiljne nesreće i nesreće (prema Tablici 4)..... 29
Slika 3 – Usporedba najvažnijih zajednički sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2018.-2023. godine s petogodišnjim prosjekom (prema Tablici 7) 32
Slika 4 – Pregled ŽCP-a za razdoblje 2015.-2023. godine (prema Tablici 10)..... 33
Slika 5 – Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju od 2013. do 2023. godine (prema Tablici 11)..... 34
Slika 6 – Broj smrtno stradalih kao posljedice izvanrednih događaja u 2023. (prema Izvještaju o sigurnosti za 2023.-HŽ Infrastruktura d.o.o.) 37
Slika 7 – Strategija nadzora – aspekti nadzora – opći rizici 47

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Popis kratica:

4RWP	4. željeznički paket (engl. 4th Railway Package)
APS	Dozvola za puštanje strukturnih podsustava u uporabu (engl. Authorisation to place in service)
AsBo	Tijelo za procjenu (engl. Assessment Body)
BoA	Odbor za žalbe (engl. Board of Appeal)
CSI	Zajednički sigurnosni pokazatelji (engl. Common Safety Indicators)
CSM	Zajedničke sigurnosne metode (engl. Common Safety Methods)
CA	Ugovor o suradnji ERA i NSA u sklopu izdavanja jedinstvenih sigurnosnih potvrda (engl. Cooperation Agreement)
DeBo	Imenovano tijelo (engl. Designated Body)
ECM	Subjekt nadležan za održavanje (engl. Entity in Charge of Maintenance)
EC	Europska Komisija (engl. European Commission)
ECVVR	Europski centralizirani registar vozila (engl. European Centralised Virtual Vehicle Register)
ERADIS	Baza podataka interoperabilnosti i sigurnosti Europske agencije za željeznice za (engl. European Railway Agency Database of Interoperability and Safety)
EVR	Europski registar vozila (engl. European Vehicle Register)
EU	Europska Unija (engl. European Union)
ERA	Agencija Europske unije za željeznice (engl. European Union Agency for Railways)
ERATV	Europski registar tipova vozila (engl. European Register of Authorised Types of Vehicles)
ERTMS	Europski sustav upravljanja i nadzora vlakova (engl. European Railway Traffic Management System)
ESSU	Elektronički signalno sigurnosni uređaj
IM	Upravitelj infrastrukture (engl. Infrastructure Manager)
NoBo	Prijavljeno tijelo (engl. Notified Body)
NRV	Nacionalne referentne vrijednosti (engl. National Reference Values)
NSA	Nacionalno tijelo nadležno za sigurnost (engl. National Safety Authority)
OC	Organizacijska sposobnost (engl. Organisational Capabilitiy)
OSS	Jedinstvena pristupna točka (engl. One Stop Shop)
PU-SS	Prometno-upravljački i signalno-sigurnosni
QMS	Sustav upravljanja kvalitetom (engl. Quality Management System)
RID	Pravila vezana za međunarodni prijevoz opasnih tereta željeznicom (engl. Regulations concerning the international carriage of dangerous goods by rail)
RU	Željeznički prijevoznik (engl. Railway Undertaking)
SCA	Potvrda i uvjerenje o sigurnosti (engl. Safety certification/safety authorisation)
SMS	Sustav upravljanja sigurnošću (engl. Safety Management System)
SSC	Jedinstvena sigurnosna potvrda (engl. Single Safety Certificate)
SUP	Nadzor sigurnosti željezničkog prometa (engl. Supervision of safety performance)
TAP	Telematske aplikacije za putnički prijevoz (engl. Telematics applications for passenger service)
TAF	Telematske aplikacije za teretni prijevoz (engl. Telematics applications for freight service)
TSI	Tehnička specifikacija za interoperabilnost (engl. Technical specification for interoperability)
VA	Odobrenje za puštanje vozila (tipa) u uporabu (engl. Vehicle (type) Authorisation)
ŽCP	Željezničko-cestovni prijelaz

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

1. Uvod

Agencija za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Agencija) je nacionalno tijelo nadležno u smislu zakonodavstva Europske unije o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava Europske unije - osnovana je kao javna ustanova sa sjedištem u Zagrebu kojoj je u izvještajnom razdoblju, sukladno Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava ("Narodne novine", br. 63/2020; u daljnjem tekstu: Zakon) i Zakonu o ustanovama ("Narodne novine", br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i 127/19), povjerena zadaća reguliranja i nadzora sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske.

Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada). Agencija obavlja svoje aktivnosti na temelju javne ovlasti kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, a obavlja i druge poslove koji su u skladu s propisima donesenim na temelju nacionalnih zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Agencija je, sukladno Zakonu, obvezna Vladi svake kalendarske godine podnijeti izvješće o svom radu u prethodnoj godini uključujući i financijsko izvješće. Slijedom toga, Agencija podnosi izvješće za 2023. godinu koje sadržajno obuhvaća djelatnost i ustrojstvo Agencije, izvješće o financijskom poslovanju Agencije, informacije o sustavu upravljanja kvalitetom, informacije o stanju sigurnosti i sigurnosnim pokazateljima željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj, bitne promjene hrvatskog i EU zakonodavstva koje se odnose na sigurnost željezničkog sustava, pregled aktivnosti Agencije prema području nadležnosti, rad inspektora i aktivnosti nadzora željezničkog sustava, nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, nadzor funkcija subjekata nadležnih za održavanje vozila, informacije o suradnji Agencije s tijelima nadležnim za sigurnost drugih zemalja članica Europske unije, informacije o suradnji s Agencijom Europske unije za željeznice (ERA-om) i poboljšanja sukladno nadzoru ERA-e, informacije o ostvarivanju načela javnosti rada Agencije te informacije o razvoju nacionalne strategije nadzora sigurnosti željezničkog sustava.

Stalna poboljšanja, kako internog poslovanja Agencije tako i sigurnosti željezničkog sustava u cjelini, temeljno je opredjeljenje ravnatelja Agencije i svih njegovih suradnika, u što se možemo uvjeriti kroz ovo Izvješće.

Ravnatelj

Želimir Delač, dipl. ing. el.

ŽELIMIR DELAČ Digitally signed by ŽELIMIR DELAČ Date: 2024.11.07 13:39:03 +01'00'

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

2. Ustrojstvo Agencije

Tijela Agencije za sigurnost željezničkog prometa (dalje u tekstu: Agencija) su Upravno vijeće i ravnatelj koji za svoj rad odgovaraju Vladi.

Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednika i četiri člana. Četiri člana Upravnog vijeća imenuje Vlada nakon provedenog javnog natječaja na vrijeme od pet godina, s mogućnošću ponovnog imenovanja. Zakonom je propisano da je jedan član Upravnog vijeća predstavnik radnika koji se imenuje sukladno propisima kojima se uređuje područje rada.

Čelnik Agencije je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Agenciju, vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije te obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije (organizacijska struktura - slika 1). Ravnatelj obavlja svoju dužnost profesionalno kao zaposlenik Agencije, a imenuje ga Vlada na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Uvjeti za imenovanje članova Upravnog vijeća i ravnatelja Agencije propisani su Zakonom.

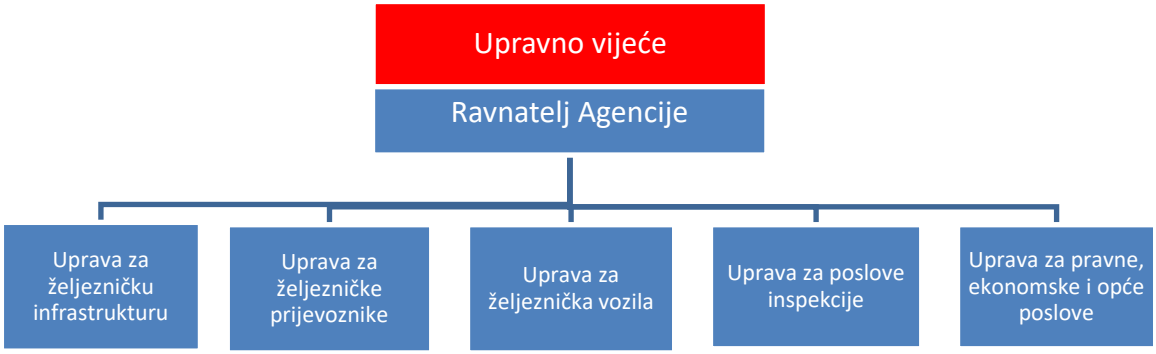

Slika 1 – Organizacijska struktura Agencije

Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije, kao što su: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

Unutarnje ustrojstvo Agencije, nazivi i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica, organizacija i način rada ustrojstvenih jedinica, nazivi radnih mjesta, broj izvršitelja, opis poslova i potrebnih stručnih uvjeta za njihovo obavljanje uređeno je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije. Postojeća sistematizacija, odnosno potreban broj izvršitelja temelji se na poslovima i ovlastima Agencije propisanim Zakonom te drugim poslovima koje je Agencija obvezna obavljati kao javna ustanova.

Stručne poslove u okviru rada i poslovanja Agencije obavljaju zaposlenici Agencije, čiji se pravni položaj, uvjeti za zasnivane radnog odnosa, plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosom uređuju Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije u skladu s propisima kojima se uređuje područje rada i propisima kojima se uređuju plaće u javnim službama.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Na početku i kraju izvještajnog razdoblja ukupan broj zaposlenih u Agenciji (uključujući ravnatelja) promijenio se u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje zbog odlaska u mirovinu jednog zaposlenika Agencije

Radi lakšeg pregleda strukture administrativnih kapaciteta Agencije u 2023. godini daje se prikaz u tablici 1.

Tablica 1 – Sistematizacija i popunjenost radnih mjesta u Agenciji u 2023. godini

Naziv	**Stanje na dan 1.1.2023.**			**Stanje na dan 31.12.2023.**		
	Sistematizirani broj izvršitelja	**Popunjeno**	**Razlika +/-**	**Sistematizirani broj izvršitelja**	**Popunjeno**	**Razlika +/-**
Ravnatelj	1	1	0	1	1	0
Pomoćnik ravnatelja	3	3	0	3	3	0
Uprava za željezničku infrastrukturu	5	4	-1	5	3	-2
Uprava za željezničke prijevoznike	4	1	-3	4	1	-3
Uprava za željeznička vozila	5	3	-2	5	3	-2
Uprava za poslove inspekcije	9	5	-4	9	5	-5
Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove	4	2	-2	4	2	-2
UKUPNO	**31**	**19**	**-12**	**31**	**18**	**-13**

Od Agencije se očekuje postizanje pune funkcionalnosti kroz ispunjavanje organizacijskih pretpostavki za zakonito, pravilno, pravodobno i kvalitetno obavljanje poslova temeljem javne ovlasti koji su joj primjenom relevantnih propisa stavljeni u nadležnost. Kako bi se postigla odgovarajuća kadrovska ekipiranost, Agencija prvenstveno mora jačati administrativne kapacitete kroz zapošljavanje stručnjaka, naročito tehničkih struka (elektrotehnička, građevinska, prometna, strojarska i sl.), u protivnom dovodi se u pitanje kvaliteta izvršenja zadaća koje su joj povjerene.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Agenciji je Zakonom povjerena važna zadaća u području sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske, zbog čega su za zaposlenike postavljeni visoki stručni standardi, primjerice: završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij prometne/strojarske/elektrotehničke/građevinske/pravne/ekonomske struke; najmanje pet godina radnog iskustva u području željeznice, odlično poznavanje zakonodavstva, kako nacionalnog, tako i Europske unije te međunarodnih sporazuma i ugovora iz područja sigurnosti željezničkog sustava kao i visoka razina poznavanja stručnog engleskog jezika.

Broj zaposlenih u Agenciji, je na početku izvještajnog razdoblja uključivao 19 zaposlenika, a na kraju je smanjen na 18 zaposlenika (Tablica 1). S obzirom na navedeno, Agencija planira daljnja pojačanja administrativnih kapaciteta, a zbog potrebe obavljanja povjerenih ih joj zadaća na najvišoj razini.

3. Djelatnost Agencije

Agencija, je prema članku 5. Zakona nadležna za željeznički sustav, a povjerena joj je zadaća reguliranja i nadzora sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske.

Agencija na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene Zakonom kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije. Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svog djelokruga te je organizacijski, pravno i u donošenju odluka neovisna o svakom željezničkom prijevozniku, upravitelju infrastrukture, podnositelju zahtjeva i subjektu koji provodi javnu nabavu vozila i usluga, uključujući dodjelu ugovora za usluge javnog prijevoza putnika željeznicom.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti temeljem javne ovlasti Agencija je, pored Zakona i izravno primjenjivih propisa Europske unije, primjenjivala odredbe i drugih propisa, a naročito onih kojima se uređuje opći upravni postupak, prekršajni postupak te pravo na pristup informacijama. Pored toga, vezano uz stvarnu nadležnost Agencije, kontinuirano je praćen pravni okvir koji se odnosi na prostorno uređenje i gradnju, energetsku učinkovitost, zaštitu okoliša i prirode, sigurnost prometa na cestama, područje rada i obrazovanja te prijevoz opasnih tvari obzirom da se propisi iz tih područja, pored odredbi Zakona, primjenjuju na gradnju infrastrukturnih podsustava, gradnju željezničke infrastrukture, na pitanja o osoblju upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te prijevoz opasnih tvari željeznicom. Na sva pitanja u vezi s radom Agencije, a koja nisu uređena Zakonom, primjenjivale su se odredbe propisa kojima se uređuju ustanove, kao i propisi o proračunu i proračunskom računovodstvu, sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, fiskalnoj odgovornosti i primjeni fiskalnih pravila, javnoj nabavi, opći propisi o radu i plaćama u javnim službama te drugi propisi koje je Agencija kao javna ustanova/javna služba obvezna primjenjivati. Upravni nadzor nad Agencijom bio je u nadležnosti Ministarstva, koje je tijekom izvještajnog razdoblja obavljalo koordinaciju i nadzor aktivnosti u vezi financijskog poslovanja Agencije.

Agencija je u 2023. godini obavljala poslove sukladno nadležnostima koje su joj utvrđene Zakonom u članku 8., a koje se odnose na izdavanje potvrda i uvjerenja o sigurnosti za željezničke prijevoznike i upravitelje infrastrukture, odobrenja za puštanje u uporabu strukturnih podsustava/infrastrukturnih podsustava i stavljanje vozila na tržište i odobrenja za tip vozila, odobrenja probnih pružnih dionica, odobrenja za probni rad prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava, ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje (ECM), izvješća o procjeni sigurnosti kao tijelo za procjenu rizika (AsBo), dozvola za strojovođe te ovlaštenja za centre za osposobljavanje strojovođa i ispitivače, pružanje potpore ERA-i pri izdavanju jedinstvenih potvrda o sigurnosti i odobrenja za stavljanje vozila na tržište (odobrenja za tip vozila), nadzor sustava

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture i nadzor strukturnih podsustava, sukladnost željezničkih podsustava s tehničkim specifikacijama za interoperabilnost, osposobljenost strojovođa, vođenje i/ili nadzor propisanih registara za vozila i strojovođe, donošenje obvezujućih uputa iz svoje nadležnosti, praćenje, promicanje i provođenje pravnog okvira sigurnosti željezničkog sustava uključujući sudjelovanje u donošenju podzakonskih propisa.

Agencija je u sklopu svoje djelatnosti provodila i aktivnu razmjenu stajališta i iskustava s tijelima nadležnim za sigurnost u ostalim članicama Europske unije u svrhu usklađivanja kriterija odlučivanja, posebice u cilju olakšanja i koordinacije izdavanja potvrda o sigurnosti željezničkim prijevoznicima i odobrenja za stavljanje vozila na tržište.

4. Izvješće o radu inspekcije

Sukladno Strategiji nadzor željezničkog sustava, Programu nadzora za 2023. , kao i mjesečnim planovima rada željezničkih inspektora u okviru Uprave za poslove inspekcije, željeznički inspektori su tijekom 2023. godine kontinuirano obavljali inspekcijske nadzore utvrđene Zakonom i izravno primjenjivih propisima Europske unije, Zakonom o prijevozu opasnih tvari, te propisima i općim aktima donesenim na temelju istih.

Tijekom 2023. godine željezničku su inspektori obavili ukupno 503 inspekcijska nadzora prema strukturi nadzora kako slijedi.

5.1 Nadzor građevinskog podsustava

Iz područja nadzora građevinskog podsustava obavljena su 4 inspekcijska nadzora, od toga 33 inspekcijska pregleda, te 4 pregleda radova na građevinskom infrastrukturnom podsustavu, od čega:

- 4 inspekcijska pregleda stanja osiguranja prometa na željezničko-cestovnim prijelazima na prugama M103 i M201 na području Dugog Sela,
- 16 inspekcijskih pregleda pruga R201, L201, R202, L203, L214, M502-1, M103, M102, L208, M302, L206, L209, M201, M604, M607, M202 i 11 inspekcijskih pregleda dionica pruga L101, M502-2, R102, M301, R104, L205, M104, R105, L103, M203 i R101, iz upravljačnica vučnih vozila,
- 2 inspekcijska pregleda u pružnom pojasu, odnosno zaštitnom pružnom pojasu - na pruzi M502-2 u Živaji po prijavi građana i na pruzi M604 u Kaštel Novom po prijavi HŽ INFRASTRUKTURE d.o.o.,
- 4 pregleda radova – obnove dionice željezničke pruge M101 u Zagrebu, rekonstrukcije dionice pruge M202 od kolodvora Hrvatski Leskovac do kolodvora Karlovac, rekonstrukcije pruge M201 i rekonstrukcije pruge M601.

5.2 Nadzor upravljanja i regulacije prometa

U području nadzora nad upravljanjem i regulacijom prometa izvršeno je četiri nadzora i jedan inspekcijski nadzor kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o.:

- inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa u kolodvoru Buzet; nisu utvrđene nepravilnosti,
- nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa u kolodvoru Sisak; nisu utvrđene nepravilnosti,
- nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa u kolodvoru Zagreb Ranžirni kolodvor; nisu utvrđene nepravilnosti,

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa u kolodvorima Lupoglav i Buzet; izdana preporuka za poboljšanje,
- nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa u kolodvoru Zagreb Zapadni kolodvor; nisu utvrđene nepravilnosti.

Preporuka za poboljšanje izdana je nakon obavljenog nadzora u kolodvorima Lupoglav i Buzet, kojom prilikom je utvrđena nepropisna primopredaja službe prometnika vlakova u kolodvoru Buzet. Preporukom se zahtijeva pojačani nadzor i kontrola radnih procesa u kolodvorima pod nadzorom šefa kolodvora Lupoglav, a sve u cilju pravilne primjene i učinkovitosti svih postupaka i procedura u sustavu upravljanja, uključujući operativne i organizacijske mjere za nadzor rizika, te pravilne primjene sustava upravljanja sigurnošću u cjelini.

5.3 Nadzor vučnih željezničkih vozila

Iz područja nadzora vučnih željezničkih vozila obavljeno je 5 inspekcijska nadzora odnosno 189 inspekcijskih pregleda od čega:

- 11 pregleda upravljanja održavanjem posjednika vučnih vozila,
- 7 pregleda ovlaštenih održavatelja vučnih vozila,
- 85 pregleda tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa i
- 85 pregleda natpisa i oznaka na željezničkom vozilu.
- 1 pregled po predmetu, upitu i predstavki

Inspekcijski pregledi upravljanja preventivnim i korektivnim održavanjem provedeno kod posjednika vučnih vozila u tvrtkama: HŽ - Cargo d.o.o., HŽ - Putnički prijevoz d.o.o. (dalje u tekstu: HŽ PP d.o.o.), HŽ - Infrastruktura d.o.o., ENNA Transport d.o.o., Pružne građevine d.o.o., Rail Cargo Carier Croatia d.o.o. (dalje u tekstu: RCC Croatia d.o.o.), Rail & Sea d.o.o., Slovenske železnice - Tovorni promet d.o.o. - Podružnica Rijeka (dalje u tekstu: SŽ – TP d.o.o.) , Transagent Rail d.o.o. i THM - Podružnica Zagreb (dalje u tekstu: THM PZ).

HŽ - Cargo d.o.o - pregledom je obuhvaćeno 80 aktivnih vučnih vozila, od ukupno 139 vozila u posjedu, od toga: 33 električne lokomotive i 47 dizel lokomotiva.

HŽ - PP d.o.o. - pregledima je obuhvaćeno 190 vučnih vozila, od toga 36 električnih lokomotiva, 24 dizel lokomotiva, 58 EMV i 72 DMV.

HŽ - Infrastruktura d.o.o. - pregledom je obuhvaćeno 108 motornih vozila za posebne namjene.

ENNA Transport d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 18 vučnih vozila, od toga 15 električnih lokomotiva i 3 dizel lokomotiva.

Pružne građevine d.o.o. - pregledom je obuhvaćeno 65 motornih vozila za posebne namjene.

RCC Croatia d.o.o. pregledom je - obuhvaćeno 109 vučnih vozila od toga: 102 električnih lokomotiva i 7 dizel lokomotiva.

Rail & Sea d.o.o. - pregledom je obuhvaćeno 15 vučnih vozila, od toga 9 električnih lokomotiva i 6 dizel lokomotiva.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

SŽ - Tovorni promet d.o.o. - pregledom je obuhvaćeno 19 vučnih vozila, od toga 13 električnih lokomotiva i 6 dizel lokomotiva.

Transagent Rail d.o.o. - pregledom je obuhvaćeno 13 vučnih vozila, od toga 12 električnih lokomotiva i 1 dizel lokomotiva.

THM - PZ d.o.o. - pregledom je obuhvaćeno 10 vučnih vozila, od toga 9 električnih lokomotiva i 1 dizel lokomotiva.

Inspekcijski pregledi provođenja tehnološkog postupka održavanja vučnih vozila obavljen je kod ovlaštenih održavatelja: Končar - EV (1), TSŽV (5), TŽV-Gredelj (1) i RELOC u KEV-u (1).

Inspekcijski pregledi tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometu obavljeni su kod 10 željezničkih prijevoznika : HŽ PP, HŽ Cargo, ENNA Transport, InRail, RCC Croatia, Rail & Sea, SŽ-PP, SŽ-TP, THM-PZ i Transagent Rail, te su pregledana slijedeća vučna vozila:

Br.	Oznaka serije vučnog vozila	Proizvođač	Tip-oznaka
1	EL serije 0400	Electroputere	0400
2	EL serije 1116	SIEMENS	ES64U2
14	EL serije 1141	KONČAR	1141
1	EL serije 1142	KONČAR	1142
1	EL serije 1293	SIEMENS	Vectron X4
1	EL serije 6185	BOMBARDIER	Traxx F140
4	EL serije 6193	SIEMENS	Vectron X4
1	DHL serije 0650	VOSSLOH	G6
1	DEL serije 1223	SIEMENS	ER20
1	DEL serije 2041	ĐĐ/BL	
3	DEL serije 2044	ĐĐ/GM	GT 22
4	DEL serije 2062	ĐĐ/GM	G 26 C
1	DHL serije 2132	ĐĐ / Jenbacher W.	DHL 600
1	DEL serije 2664	ĐĐ / GM	GT 26
2	EMV serije 6111	Ganz Mavag	
14	EMV serije 6112	KONČAR	
1	DMV serije 1426	MBB Donauwört	
1	DMV serije 7022	TŽV Gredelj	
6	DMV serije 7023	KONČAR	
5	DHMV serije 7121	ĐĐ / Macosa	
13	DHMV serije 7122	FIAT	
4	DHMV serije 7123	BOMBARDIER	
1	DHMV serije 7711	MBB Donauwört	
1	DHMV serije 7715	MBB Donauwört/TVT BK Maribor	

Ukupno je pregledano 25 električnih lokomotiva, 12 dizel lokomotiva, 16 elektromotornih vlakova i 32 dizel motorna vlaka.

Inspekcijskim pregledom 85 vučnih vozila u tijeku prometa utvrđene su slijedeće neispravnosti:

Kvar opreme i uređaja na vučnom vozilu – poduzete su mjere na licu mjesta upućivanjem vučnog vozila na popravak u radionicu:

- neispravna ulazna vrata (2 DMV 7121),
- neujednačen rad pogonskih dizel motora (1 DMV 7121 i 2 DMV 7122),

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- učestale indikacije upozorenja rada dizel motora (1 DMV 7023),
- brojač prijeđenih kilometara - resetirati nakon RP (1 EL 1141 i 1 DMV 7122),
- neispravan RD uređaj (1 DEL 2062),
- umjeriti manometre tlaka zraka na +P stalku (2 EL 1141),
- istek roka revizije kočnice RK-2 (2 EL 1141),
- preveliki razmak između kočnih umetaka i kotača - podesiti RKPL (2 EL 1141),
- bočno nalijeganje kočnog umetka na kotač (1 DEL 2664),
- istrošenost monoblok kotača (1 DEL 2062),
- nakupine materijala na monoblok kotačima (1 EMV 6112),
- ravna mjesta na monoblok kotačima (1 DMV 7121),
- starost zračnih poluspojki GV i NV (2 EL 1141),
- nedostatak pijeska u spremnicima pjeskare (2 EL 1141),
- neispravne/začepljene pjeskare (1 EL 1141 i 1 DEL 2664) .

Natpisi i oznake na vučnom vozilu - 1 EMV 6111 prebojan grafitima – upućuju se u radionicu na ponovno opisivanje i uklanjanje grafita.

Aparati za gašenje požara - istekao rok periodičkog pregleda (1 DMV 7023) – iste zamijeniti na SKP.

Ukupno je utvrđeno 27 neispravnosti na 23 vučna vozila.

5.4 Nadzor vučenih željezničkih vozila

Iz područja nadzora vučenih željezničkih vozila obavljena su 4 inspekcijska nadzora, odnosno 80 inspekcijskih pregleda, od čega:

a) 24 inspekcijskih pregleda tehničke ispravnosti vučenih vozila u prometu (ukupno 490 vučenih vozila):
   - 25 teretnih vagona ČD Cargo d.o.o. serije F
   - 185 vagona cisterni i ostalih D, FRA, ITA i NL prijevoznika serije Z,U,T,S
   - 2 vagona cisterni INA Industrija nafte d.d. serije Z
   - 52 teretna vagona HŽ Cargo serije T
   - 78 teretnih vagona HŽ Cargo serije F
   - 70 teretnih vagona HŽ Cargo serije R
   - 38 teretnih vagona HŽ Cargo serije E
   - 1 teretni vagon HŽ Cargo serije S
   - 27 teretnih vagona HŽ Cargo serije U
   - 7 putničkih vagona HŽPP d.o.o. serije B
   - 1 putnički vagon HŽPP d.o.o. serije W
   - 4 putnička vagona HŽPP d.o.o. serije (A)B

b) 8 nadzora održavatelja vučenih vozila,
c) 24 inspekcijskih pregleda održavanja,
d) 24 inspekcijskih pregleda natpisa i oznaka na željezničkim vozilima.

Tijekom obavljanja inspekcijskih pregleda nisu utvrđeni nedostaci – nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje propisanih mjera.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Pregledima su obuhvaćeni željeznički prijevoznici (posjednici vučenih vozila) i održavatelji vučenih vozila. Inspekcijski pregled tehničke ispravnosti vučenih vozila u prometu obavljen je nad željezničkim prijevoznicima (posjednicima vučenih vozila): HŽ PP, HŽ Cargo, INA Industrija nafte d.d., ČD Cargo d.o.o., te privatni prijevoznici Slovačke, Francuske, Nizozemske i Italije (ERMEWA,MILLET SAS,GATX,VTG).

Inspekcijski pregled održavatelja vučenih vozila obavljen je u društvima OV Održavanje vagona (Pogoni Čakovec, Bjelovar, Zagreb RK).

5.5 Nadzor osoblja upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika

Iz područja nadzora osoblja obavljeno je 9 nadzora, te 2 inspekcijska nadzora od čega:

- inspekcijski nadzor kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. u kolodvoru Buzet; izdana preporuka za poboljšanje
- inspekcijski nadzor osoblja, uključujući strojovođe, kod željezničkog prijevoznika HŽ Putnički prijevoz d.o.o., Regionalna jedinica Split: utvrđene nepravilnosti koje se odnose na zdravstvenu sposobnost osoblja raspoređenog na radno mjesto *nadzornik vuče I* u kolodvoru Solin; predmet u postupku,
- nadzor osoblja, uključujući strojovođe, kod željezničkog prijevoznika HŽ Putnički prijevoz u vlakovima 5105 i 544, te kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. u kolodvoru Volinja: nisu utvrđene nepravilnosti,
- nadzor osoblja, uključujući strojovođe, kod željezničkog prijevoznika HŽ Cargo d.o.o. u Područnoj vuči Novska; izdane preporuke za poboljšanje koje se odnose na osiguranje trajnog i kontinuiranog nadzora stručne osposobljenosti strojovođa od strane nadređenih radnika koji upravljaju organizacijskim jedinicama područnih vuča i obavljaju direktan nadzor osoblja (strojovođa), kroz direktni uvid u Registar potvrda odnosno u prijepis Registra potvrda ili na drugi pogodan način, te na potrebu ustrojavanja pregledne evidencije radnika koji podliježu periodičnim zdravstvenim pregledima.
- nadzor osoblja kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. u kolodvoru Novska: izdana preporuka koja se odnosi na podnošenje dokaza da je osoblje kolodvora Novska kompetentno za zadaće povezane sa sigurnošću za koje je odgovorno, te da se za svo osoblje vodi evidencija, sukladno zahtjevima iz stavka 4.2. i 4.5.3. Priloga II. Delegirane uredbe Komisije(EU) 2018/762,
- nadzor osoblja kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. u kolodvoru Sisak: nisu utvrđene nepravilnosti,
- nadzor osoblja kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. u Zagreb Ranžirnom kolodvoru: nisu utvrđene nepravilnosti,
- nadzor osoblja kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. u kolodvorima Lupoglav i Buzet: izdana preporuka za poboljšanje koja se odnosi na potrebu pouzdanog utvrđivanja informacija o tome jesu li naknadnom poučavanju pristupili radnici koji prethodno nisu pristupili redovnom poučavanju,
- nadzor osoblja, uključujući strojovođe, kod željezničkog prijevoznika HŽ Putnički prijevoz, Područni centar Pula: izdane preporuke kojima se zahtijeva dostava izvoda iz Registra dopunskih potvrda za dvojicu strojovođa, te dostava dokaza da je osigurano ispunjavanje uvjeta zdravstvene sposobnosti dvojice radnika (strojovođa) za koje je utvrđeno da ne posjeduju važeća uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, odnosno da su poduzete mjere radi osiguranja sigurnosti željezničkog sustava,
- nadzor osoblja kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. u Zagreb Zapadnom kolodvoru, nisu utvrđene nepravilnosti

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- nadzor osoblja, uključujući strojovođe, kod željezničkog prijevoznika Log Rail d.o.o.: izdane preporuke koje se odnose na:
- dostavu dokaza o provedenom redovnom poučavanju za željezničko osoblje, uključujući strojovođe, u roku od osam dana ili provođenje redovnog poučavanja svih radnika u roku od 30 dana;
- dostavu dokaza o redovitim provjerama i/ili testovima u vezi sa zahtjevima iz članka 114. i 117. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava;

- potrebu ustrojavanja i vođenja registra svih potvrda koje su izdane, ažurirane, obnovljene, izmijenjene, istekle, privremeno stavljene izvan snage, oduzete ili prijavljene kao izgubljene, ukradene ili uništene, kako je to propisano člankom 125. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava i Uredbom Komisije (EU) br. 36/2010;
- dostavu dokaza o provedenoj kontroli pravilne primjene i rezultatima mjera koje je razvio kroz vlastiti sustav upravljanja sigurnošću (*Plan kontrola društva* i dokaze o obavljenim kontrolama).

5.6 Nadzor prijevoza opasnih tvari

U području prijevoza opasnih tvari, zbog nepopunjenog radnog mjesta u predmetnoj godini nije obavljan inspekcijski nadzor.

5.7 Nadzor prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava

U području nadzora prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava upravljanjem i regulacijom prometa u predmetnoj godini obavljana 32 nadzora.
Nadzorom obuhvaćeni infrastrukturni prometno upravljački podsustavi u Zagreb Glavnom i Zagreb Ranžirnom kolodvoru, pregledi dionica pruga Zagreb Glavni kolodvor – Rijeka, Oštarije -Split, Dugo Selo – Križevci, Lekenik – Sisak, Okučani – Nova Gradiška, Rijeka -Šapjane, Buzet – Pula, Perković - Šibenik (vizualni pregled 165 ŽCP-a iz upravljačnice vučnog vozila) te nadzor 32 ŽCP-a očevidom na terenu.

5.8 Protupožarne aktivnosti

U okviru Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2023. godini Vlade RH, u razdoblju od travnja do rujna sveukupno je obavljeno 69 inspekcijskih nadzora (12 inspekcijskih nadzora) / pregleda nad 12 subjekata željezničkog prometa (12 teretnih i putničkih vlakova) na 41 lokaciji (kolodvoru, dionici, pogonu).

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

6. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture

Uredbom Komisije (EU) 2018/761[1] određeno je u svrhu obnavljanja ili ažuriranja uvjerenja o sigurnosti da nacionalno tijelo nadležno za sigurnost provodi nadzor sustava upravljanja sigurnošću (SMS) kod upravitelja infrastrukture kako bi utvrdilo nastavljaju li se ispunjavati svi zahtjevi, kako je propisano člankom 9. stavkom 3. točkom (b) i člankom 10. stavkom 5. Zakona.

U smislu spomenute Uredbe (EU) 2018/761 i propisanih zahtjeva Agencija je u periodu od 27. lipnja do 05. srpnja 2023. godine provela opsežan ciklus nadzora nad sustavom upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastruktura d.o.o., u kojem su bili uključeni željeznički inspektori i auditori iz Uprave za željezničku infrastrukturu Agencije. Temeljni ciljevi nadzora bili su:

- utvrditi smjernice za razvoj i primjenu sustava upravljanja sigurnošću koje će Agencija koristiti u sklopu ovog i narednih nadzora, a sukladno preporukama ERA-e – Upute za formiranje i primjenu sustava upravljanja sigurnošću na željeznici (engl. *Application guide for the design and implementation of Railway Safety Management System (ERA/GUI/01-2011/SAF)*;
- utvrditi stanje sustava upravljanja sigurnošću na temelju analize učinkovitosti povezanih procesa kod upravitelja infrastrukture - HŽ Infrastruktura d.o.o., a sukladno Planu audita i ciljevima iz izdanog rješenja – uvjerenja o sigurnosti;
- dati preporuke za poboljšanja za daljnji razvoj i održavanje sustava upravljanja sigurnošću.

U sklopu nadzora korišteni su sljedeći pravni akti relevantni za nadzor sustava upravljanja sigurnošću:

- Zakon;
- Uredba Komisije (EU) 2018/762[2]
- Uredba Komisije (EU) 2018/761[3]
- Uredba Komisije (EU) br. 402/2013[4]

Sukladno odredbi članka. 4. Uredbe (EU) 2018/761 nacionalno tijelo nadležno za sigurnost ovlašteno je donositi tehnike nadzornih aktivnosti. U tom smislu Agencija je koristila tehnike audita sukladno metodologiji prema HRN EN ISO 19011[5], što je uključivalo razgovore s osobama na raznim organizacijskim razinama, pregled dokumentacije i povezanih dokaza o učinkovitosti SMS-a kao i ispitivanja rezultata dobivenih od strane inspekcije.

Audit tim Agencije provjeravao je sve elemente sustava upravljanja sigurnošću sukladno Planu i programu audita koji je prije audita dostavljen auditiranoj strani. Nakon provedenog audita auditiranoj strani je dostavljen izvještaj s audita u kojem su navedene nesukladnosti i prijedlozi za poboljšanja utemeljene na procjenama rizika i mjerama za ublažavanje utvrđenih i povezanih rizika, koje je auditirana strana prihvatila u svojem Akcijskom planu nakon nadzora, a koji je sukladno propisanom roku dostavljen u Agenciju u cilju obrazlaganja poduzimanja potrebnih mjera za

[1] Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/761 od 16. veljače 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda za nadzor koji provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 1077/2012, SL L 129, 25.5.2018., str. 16-25

[2] Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredaba Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010; SL L 129, 25.5.2018., str. 26–48

[3] Isto kao 1

[4] Provedbena uredba Komisije (EU) br. 402/2013 od 30. travnja 2013. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 352/2009 i Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1136 od 13. srpnja 2015. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 402/2013 o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika; SL L 121, 3.5.2013., str. 8–25

[5] HRN EN ISO 19011:2011; Smjernice za provođenje audita sustava upravljanja

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

otklanjanje nesukladnost te daljnjih poboljšanja sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture.

Poboljšanja koja su utvrđena auditom i Akcijskim planom upravitelja infrastrukture (HŽ Infrastruktura d.o.o.):

- Obavljena je obnova dionice Zagreb Zapadni kolodvor – Zaprešić – Savski Marof čime su smanjene pojave puknuća tračnica i deformacije kolosijeka;
- Izvršeno je osposobljavanje članova istražnih povjerenstava za istragu izvanrednih događaja;
- Izrađena je analiza izvanrednih događaja s prikazom uzroka i posljedica;
- Izvršava se kontinuirano osposobljavanje djelatnika za ručno ultrazvučno ispitivanje tračnica i zavara u HŽ Infrastruktura d.o.o.;
- Sklopljeni ugovori između HŽ Infrastruktura d.o.o. i novih željezničkih prijevoznika i subjekata nadležnih za održavanje u cilju razmjene svih podataka značajnih za sigurnost sukladno Uredbi 1078/2012/EZ;
- Pokrenute su aktivnosti vezano za zamjenu sustava detekcije vlaka MS 2000 i povećanje sigurnosti na 33 ŽCP-a;
- Registar željezničke infrastrukture je ažuriran sa svim podacima i nalazi se u potpunoj funkciji;
- Prijave o izvanrednim događajima Id-1 redovito se dostavljaju Agenciji za sigurnost željezničkog prometa;
- Implementacija sigurnosnih preporuka Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (AIN) u sustav upravljanja sigurnošću HŽ Infrastruktura d.o.o. obavlja se redovito;
- Podaci o svim suspendiranim, ukinutim, ažuriranim, obnovljenim i dopunskim potvrdama za strojovođe dostavljaju se redovito;
- Jednom godišnje se dostavljaju podaci o redovitoj provjeri znanja strojovođa, kako bi dozvole ostale valjanje (provjera svake 3 godine);
- Redovito se ažuriraju i mijenjaju izvedbeni programi osposobljavanja za strojovođe, uvrštavaju se novi propisi (podzakonski akti, direktno primjenjivi propisi Europske komisije (Odluke, Uredbe, TSI)) čija područja su propisana prilozima od II. do VI. Pravilnika o ovlaštenju strojovođa („Narodne novine“, broj. 47/2022);
- Povećan je broj internih nadzora i kontrola, osobito osoblja u HŽ Infrastruktura d.o.o. sukladno Uredbi 1078/2012/EZ;
- Revidiraju se redovito postupci obuke i provjere znanja sukladno sigurnosnim preporukama AIN-a, čime se osigurava trajna stručna osposobljenost strojovođa, o čemu je obavještena Agencija.
- Izrađen je novi Priručnik o organizaciji i primjeni sustava upravljanja sigurnošću HŽ Infrastruktura d.o.o.;
- HŽ Infrastruktura d.o.o. dužna je obvezno primjenjuje članak 58. Zakona u kojem je propisano da Agencija odlučuje je li potrebno novo odobrenje za puštanje u uporabu infrastrukturnih podsustava u slučaju obnove ili modernizacije postojećih infrastrukturnih podsustava.

Pored upravitelja infrastrukture, trgovačkog društva HŽ Infrastruktura d.o.o, Agencija je u 2023. godini provela nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture u morskim lukama i lukama unutarnje plovidbe, u Lučka uprava Slavonski Brod, Jadranska Vrata d.d., Rijeka, Luka Zadar d.d., Zadar, Lučka uprava Ploče, Ploče i Adriatic Tank Terminal d.o.o., Ploče. Nadzor koji je, sukladno Zakonu, proveden kod spomenutih upravitelja infrastrukture u morskim lukama i

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

lukama unutarnje plovidbe daje rezultate te se nakon nadzora unapređuje sustav upravljanja sigurnošću.

Nakon nadzora sustava upravljanja sigurnošću obavljeni su završni sastanci s predstavnicima uprava navedenih društava tijekom kojih su osobe ovlaštene za nadzor od strane Agencije obrazložile prijedloge za poboljšanja, koje su upravitelji infrastrukture prihvatili te poduzeli mjere kroz svoje akcijske planove za poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću.

U pogledu mogućih poboljšanja i daljnjeg razvoja sustava upravljanja sigurnošću osobe ovlaštene za nadzor od strane Agencije su ukazale na pravilan pristup i primjenu zajedničke sigurnosne metode za vrednovanje i procjenu rizika kako to propisuje Provedbena uredba Komisije (EU) br. 402/2013[6] i Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1136[7].

U provedbi nadzora sustava upravljanja sigurnošću Agencija koristi priliku gdje je potrebno te ukazuje predmetnim društvima na promjene u nacionalnom zakonodavstvu vezane za primjenu 4. željezničkog paketa te posljedične promjene u radu odnosnih nacionalnih i EU institucija.

Agencija potiče upravitelje infrastrukture na samostalno i kontinuirano poboljšavanje vlastitog sustava upravljanja sigurnošću te uz prijedloge za poboljšanja od strane Agencije, upravitelji infrastrukture u svoje akcijske planove unose i vlastite inicijative za poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću.

[6] Provedbena uredba Komisije (EU) br. 402/2013 od 30. travnja 2013. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 352/2009 Tekst značajan za EGP (SL L 121, 3.5.2013., str. 8–25; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 402/2013)
[7] Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1136 od 13. srpnja 2015. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 402/2013 o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika (Tekst značajan za EGP) (SL L 185, 14.7.2015., str. 6–10; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2015/1136).

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

7. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika

Uredbom Komisije (EU) br. 2018/762[8] od 8. ožujka 2018. utvrđuju se zajedničke sigurnosne metode („CSM-ovi") u vezi sa zahtjevima za sustave upravljanja sigurnošću koji se odnose na željezničke prijevoznike u smislu ocjene sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje jedinstvenog rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza. Navedena uredba zamjenjuje prethodnu uredbu (EU) 1158/2010[9] od 9. prosinca 2010.

Delegiranom uredbom komisije (EU) 2018/761[10] od 16. veljače 2018. utvrđuju se zajedničke sigurnosne metode za nadzor koji provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća.

Stupanjem na snagu 4. željezničkog paketa i Zakona, od 16. lipnja 2020. godine, Agencija izdaje jedinstvene potvrde o sigurnosti željezničkim prijevoznicima sukladno spomenutom Zakonu i odgovarajućim uredbama EU[11].

U smislu navedenog Agencija pokreće nadzor kroz godišnje cikluse nadzora sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika s općim ciljevima, kako slijedi:

- utvrditi smjernice za razvoj sustava upravljanja sigurnošću koje će Agencija koristiti u sklopu kontinuiranih nadzora SMS-a, a sukladno preporukama ERA-e – Upute za formiranje i primjenu sustava upravljanja sigurnošću na željeznici (engl.: *Application guide for the design and implementation of Railway Safety Management System (ERA/GUI/01-2011/SAF);*
- utvrditi stanje i provođenje SMS-a na temelju analize učinkovitosti povezanih procesa kod svakog pojedinog željezničkog prijevoznika, a vezano za izdane jedinstvene potvrde o sigurnosti za željezničke prijevoznike i važeće potvrde ranije izdane skladno Direktivi br. 2004/49/EZ[12] (kako općeg dijela (Dio A), tako i posebnog dijela (Dio B)), kojim prijevoznik mora udovoljiti specifičnim uvjetima sigurnosti zemlje članice;
- dati preporuke za poboljšanja za daljnji razvoj i održavanje SMS-a pojedinog prijevoznika utemljene na procjenama rizika i mjerama za ublažavanje utvrđenih i povezanih rizika. Od prijevoznika se potom očekuje donošenje plana korektivnih radnji u svrhu poboljšanja i podizanja razine sigurnosti kojeg će Agencija ocijeniti te nadzirati njegovo provođenje.

Agencija kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost željezničkog prometa, sukladno članku 4. Uredbe (EU) 2018/761, donosi tehnike nadzornih aktivnosti (revizije (engl.: auditi) i inspekcije). U tom smislu provodi se proces, koji podrazumijeva razgovore s osobama na različitim razinama u organizaciji uključujući prvenstveno Upravu (tijekom uvodnog i završnog sastanka), pregled

[8] Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredaba Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010 (Tekst značajan za EGP.), SL L 129, 25.5.2018., str. 26–48

[9] Prema Uredbi Komisije (EU) 2018/762 (11) Uredba (EU) br. 1158/2010 treba se primjenjivati na potvrde o sigurnosti izdane u skladu sa („starom") Direktivom br. 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća do datuma isteka njihova važenja. Zbog istog razloga u članku 5. Uredbe 2018/762 uredbe (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010 stavljaju se izvan snage s učinkom od 16. lipnja 2025. (do kada je rok da se sve „stare" potvrde o sigurnosti – dio A i dio B zamjene novim - jedinstvenim potvrdama o sigurnosti).

[10] Isto kao 1

[11] Agencija je na svojim internetskim stranicama nakon stupanja na snagu novog Zakona (Narodne novine broj.: 63/2020) objavila novi vodič za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti u kojem je obuhvaćena sva nova zakonska regulativa po tom pitanju - https://www.asz.hr/wp-content/uploads/2024/05/240521-SSC-Guide_for-applicants.pdf

[12] Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga u željezničkom prijevozu i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (Direktiva o sigurnosti željeznice), SL L 164, 30.4.2004., str. 44–113

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

dokumentacije i povezanih dokaza o učinkovitosti sustava upravljanja sigurnošću kao i ispitivanja sigurnosnih rezultata dobivenih od strane inspekcije i osoba Agencije ovlaštenih za provedbu nadzora sustava upravljanja sigurnošću kod prijevoznika.
Osobe Agencije ovlaštene za nadzor tijekom izvođenja nadzora (audita sustava upravljanja sigurnošću) ocjenjuju sukladnost sustava upravljanja sigurnošću sa zahtjevima, karakteristikama i elementima koji su propisani Zakonom.

U 2023. godini provedeni su nadzori kod sljedećih prijevoznika:

- HŽ Putnički prijevoz d.o.o.,
- HŽ Cargo d.o.o.
- Adria Transport Croatia d.o.o.
- Eurorail logistic d.o.o.
- Log Rail d.o.o.
- Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o.
- Pružne građevine d.o.o.,
- SŽ Tovarni promet d.o.o. podružnica Rijeka
- Transagent Rail d.o.o.
- Train Hungary Magánvasút Ipari podružnica Zagreb
- Rail&Sea d.o.o.,
- Enna Transport d.o.o.
- ČD Cargo Adria d.o.o.
- North Adriatic Rail d.o.o.
- InRail s.p.a. podružnica Hrvatska
- Kombinirani prijevoz d.o.o.
- CER Cargo d.o.o.

Nakon nadzora sustava upravljanja sigurnošću obavljeni su završni sastanci s predstavnicima uprava navedenih prijevoznika tijekom kojih su osobe ovlaštene za nadzor od strane Agencije obrazložile prijedloge za poboljšanja, koje su željeznički prijevoznici prihvatili te poduzeli potrebne mjere kroz svoje akcijske planove za poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću.

U pogledu mogućih poboljšanja i daljnjeg razvoja sustava upravljanja sigurnošću osobe ovlaštene za nadzor od strane Agencije su ukazale na pravilan pristup i primjenu zajedničke sigurnosne metode za vrednovanje i procjenu rizika kako to propisuje Uredba (EU) br. 402/2013[13] i Uredba (EU) 2015/1136[14].

U pogledu usklađenosti s nacionalnim podzakonskim aktima u većini slučajeva Agencija je ukazala na potrebu pridržavanja odredbi o održavanju željezničkih vozila, sukladno Pravilniku o željezničkim vozilima ("Narodne novine", broj 121/2015).

U provedbi nadzora sustava upravljanja sigurnošću Agencija koristi priliku gdje je potrebno te ukazuje predmetnom prijevozniku na promjene u nacionalnom zakonodavstvu vezane za primjenu 4. željezničkog paketa te posljedične promjene u radu odnosnih nacionalnih i EU institucija.

Agencija potiče željezničke prijevoznike na samostalno i kontinuirano poboljšavanje vlastitog sustava upravljanja sigurnošću te uz prijedloge za poboljšanja od strane Agencije, prijevoznici u svoje akcijske planove unose i vlastite inicijative za poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću. U većini slučajeva u prethodnom razdoblju su to planovi zapošljavanja stručnjaka na odgovornim mjestima vezanim za sustava upravljanja sigurnošću te planovi kontinuiranog usavršavanja

[13] Isto kao 6
[14] Isto kao 7

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

djelatnika. Uz navedeno, Agencija uspješno potiče razvoj i korištenje IT tehnologija i rješenja kod željezničkih prijevoznika koja posredno vode do ispunjenja dogovorenih ciljeva Tehničkih specifikacija za interoperabilnost (TSI) u odnosu na podsustav telematskih aplikacija za teretni i putnički promet željezničkog sustava (TAF i TAP TSI-evi).

8. Nadzor ECM-a

8.1 Izdavanje ovlaštenja za ECM

Agencija izdaje ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje (u daljnjem tekstu: ECM), uključujući funkcije održavanja iz čl. 14. st. 3. Direktive (EU) 2016/798 sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/779[15].

U postupku izdavanja ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje Agencija provodi ocjenjivanje sposobnosti podnositelja zahtjeva za upravljanje aktivnostima održavanja vozila i obavljanja operativnih funkcija održavanja, bilo da to čini sam ili na temelju ugovora s drugim subjektima, kao što su radionice za održavanje nadležne za obavljanje funkcije održavanja. Agencija provodi ocjenjivanje jesu li zahtjevi utvrđeni u Prilogu II. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/779 ispunjeni.

U 2023. godinu su izdana sljedeća ovlaštenja:

- Pružne građevine d.o.o. - potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja,
- Končar – Električna vozila d.d. - potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja,
- HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o. – potvrda o sukladnosti subjekta nadležnog za održavanje,
- Pružne građevine d.o.o. – obnovljena potvrda o sukladnosti subjekta nadležnog za održavanje,
- Rail factory d.o.o. – obnovljena potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja,
- Održavanje vagona d.o.o. - obnovljena potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja,
- TŽV GREDELJ d.o.o. – ažurirana potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja,
- Tehnički servisi željezničkih vozila d.o.o. - ažurirana potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja i
- Održavanje vagona d.o.o. . - ažurirana potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja.

[15] Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/779 od 16. svibnja 2019. o utvrđivanju detaljnih odredbi o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnima za održavanje vozila na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 445/2011, (Tekst značajan za EGP), OJ L 139I , 27.5.2019, p. 360–389 (u nastavku: Uredba (EU) 2019/779)

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

8.2 Nadzor ECM-a

Agencija sukladno čl. 8. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/779 provodi aktivnosti nadzora s obzirom na subjekt nadležan za održavanje radi provjere da su zahtjevi u Prilogu II. Provedbene uredbi Komisije (EU) 2019/779 kontinuirano ispunjeni.

U 2023. godini provedeni su sljedeći nadzori:
- HŽ Cargo d.o.o. - subjekt nadležan za održavanje,
- INA Industrija nafte d.d. - subjekt nadležan za održavanje,
- Tehnički servisi željezničkih vozila d.o.o. - funkcija održavanja – izvođenje održavanja,
- ENNA TRANSPORT d.o.o. - subjekt nadležan za održavanje,
- TŽV GREDELJ d.o.o.- funkcija održavanja – izvođenje održavanja,
- CIOS CARGO d.o.o. - subjekt nadležan za održavanje i
- RAIL NET d.o.o. - subjekt nadležan za održavanje.

9. Izvješće o financijskom poslovanju Agencije

Agencija svoju djelatnost ne obavlja radi stjecanja dobiti, a sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se iz državnog proračuna Republike Hrvatske koji uključuje sredstva doznačena od Agencije Europske unije za željeznice temeljem članka 8. stavka 6. Zakona.

Agencija se nalazi u djelokrugu rada Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, kao resornog ministarstva, odnosno središnjeg tijela državne uprave.

Financijski plan Agencije za 2023. godinu donesen je sukladno proračunskim propisima kao dio Financijskog plana Ministarstva.

Na žiro račun Agencije, otvoren kod Hrvatske narodne banke, HR7110010051563101385, Državni proračun uplaćivao je sredstva za podmirenje troškova kako slijedi: *plaće zaposlenika, naknade za rad zaposlenika po ugovoru o djelu, službena putovanja, neoporezivi primici te naknade za ostala izvršna tijela*, dok su se ostali rashodi trošili direktno iz proračuna kroz Državnu riznicu.

Razdjel:	065 – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
Glava:	06551 – Agencije u prometu i infrastrukturi
RKP:	45228 – Agencija za sigurnost željezničkog prometa
Izvor:	11 – Državni proračun
	51 – Pomoću EU
	559 – Ostale refundacije iz sredstava EU
Program:	3118 – Razvoj i sigurnost kopnenog prometa
Aktivnost:	A840001 – Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa
	A840004 – Obveze po sudskim sporovima
Projekt:	K840002 – Informatizacija

Kronologija Financijskog plana Agencije tijekom 2023. godine:

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- Financijskim planom Agencije za sigurnost željezničkog prometa za razdoblje 2023. – 2025. planirana sredstva za 2023. godinu iznosila su 1.000.664 eura (Narodne novine, broj 145/22), Izvori 11, 51 i 559
- 1. Izmjenama i dopunama Financijskog plana Agencije za sigurnost željezničkog prometa za razdoblje 2023. – 2024. ukupni proračun za 2023. godinu umanjen je na iznos 984.164 eura (Narodne novine, broj 63/2023), Izvori 11, 51 i 559
- 2. Izmjenama i dopunama Financijskog plana Agencije za sigurnost željezničkog prometa za razdoblje 2023. – 2024. ukupni proračun za 2023. godinu ostao je na iznosu 984.164 eura (Narodne novine, broj 129/2023), Izvori 11, 51 i 559
- Preraspodjelom sa 21. prosincem otpuštena su sredstva u korist Ministarstva u iznos od 11.190 eura pa je Financijski plan Agencije na dan 21. prosinca 2023. godine iznosio 972.974 eura
- Zadnjom preraspodjelom krajem prosinca otpuštena su dodatna sredstva u korist Ministarstva u iznos od 10.179 eura pa je Financijski plan Agencije za 2023. godinu u konačnici iznosio 962.795 eura.

Sukladno odredbama članka 52. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine, broj: 85/2023), Upravno vijeće Agencije je na 75. sjednici, održanoj 21. ožujka 2024. godine, odlukom usvojilo Izvješće o izvršenju financijskog plana Agencije za razdoblje 1. siječnja – 31. prosinca 2023. godine te ga kao takvo dostavilo u propisanom roku nadležnom ministarstvu. Hrvatski sabor donio je na sjednici od 12. srpnja 2024. godine Godišnji izvještaj o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu (Narodne novine, br. 87/24). čiji je sastavni dio Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana Agencije za 2023. godinu. Isti je objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva financija https://mfin.gov.hr/proracun-86/drzavni-proracun-2023-godina/3369, a sastavni je dio Obrazloženja posebnog dijela Izvršenja Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godine.

Izvješće o izvršenju financijskog plana Agencije za razdoblje 1. siječnja – 31. prosinca 2023. godine nalazi se u Prilogu I ovog Izvještaja o radu Agencije za 2023. godinu.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Tablica – Financijski plan za 2023. godinu

Program/ Podskupina	IZV	NAZIV	Plan 2023.	Izvršenje 2023.	Indeks Izvršenja (%)
1		2	3	4	4/3
		RKP 45228 - AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA	**962.795**	**921.192**	**95,68**
A840001		**Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa**	**909.028**	**868.375**	**95,53**
311	11	*Plaće (Bruto)*	*544.041*	*536.659*	*98,64*
312	11	*Ostali rashodi za zaposlene*	*19.907*	*15.906*	*79,90*
313	11	*Doprinosi na plaće*	*89.767*	*88.549*	*98,64*
321	11	*Naknade troškova zaposlenima*	*54.389*	*55.333*	*101,74*
322	11	*Rashodi za materijal i energiju*	*15.751*	*12.794*	*81,23*
323	11	*Rashodi za usluge*	*105.438*	*100.496*	*95,31*
324	11	*Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa*	*33*	*0*	*0*
329	11	*Ostali nespomenuti rashodi poslovanja*	*28.403*	*28.023*	*98,66*
343	11	*Ostali financijski rashodi*	*66*	*0,21*	*0,32*
372	11	*Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna*	*33*	*0*	*0*
383	11	*Kazne, penali i naknade štete*	*196*	*0*	*0*
422	11	*Postrojenja i oprema*	*1.549*	*1.215*	*78,45*
431	11	*Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti*	*33*	*0*	*0*
321	***51***	*Naknade troškova zaposlenima*	*4.036*	*0*	*0*
311	***559***	*Plaće (bruto)*	*36.407*	*25.236*	*69,32*
313	***559***	*Doprinosi na plaće*	*6.656*	*4.164*	*62,56*
321	***559***	*Naknade troškova zaposlenima*	*2.323*	*0*	*0*
A840004		**Obveze po sudskim sporovima**	**21.178**	**20.658**	**97,55**
311	11	*Plaće (bruto)*	*7.670*	*7.670*	*100*
313	11	*Doprinosi na plaće*	*1.320*	*1.319*	*99,95*
323	11	*Rashodi za usluge*	*3.318*	*2.800*	*84,39*
329	11	*Ostali nespomenuti rashodi poslovanja*	*5.555*	*5.555*	*100*

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

343	11	*Ostali financijski rashodi*	*3.315*	*3.314*	*99,98*
K840002		**Informatizacija**	**32.589**	**32.159**	**98,68**
323	11	*Rashodi za usluge*	*17.703*	*17.386*	*98,21*
412	11	*Nematerijalna imovina*	*4.717*	*4.716*	*99,98*
422	11	*Postrojenja i oprema*	*10.087*	*10.057*	*99,70*
426	11	*Nematerijalna proizvedena imovina*	*82*	*0*	*0*

Kroz aktivnost **A840001 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE AGENCIJE ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA** izvršen je najznačajniji dio proračuna Agencije (94,26 % ukupnog izvršenja), a pokriva troškove rada zaposlenika, druge materijalne rashode (uredski materijal, troškove zakupa radnog prostora i vezane režijske troškove) te rashode za nabavku dugotrajne imovine.

Rashodi za zaposlene u 2023. godini realizirani su na bazi 19 zaposlenih, 1 zaposleni više u odnosu na 2022. godinu.

Skupina 31 – Rashodi za zaposlene – iz izvora financiranja 11 izvršeni su u iznosu od 641.113 eur, odnosno 98,07 %, a po strukturi rashoda čine 73,83 % ove aktivnosti ili 69,60 % rashoda Agencije. U odnosu na 2022. godinu rashodi za zaposlene veći su za 147.237 eur, odnosno za 29,81 % zbog povećanja osnovice za obračun plaće i povećanja broja zaposlenika. Iz izvora 559 izvršeni su u iznosu od 29.400 eura, što ukupno za rashode razine 31 iznosi 670.513 eura.

Skupina 32 – Materijalni rashodi – izvršeni su u iznosu od 196.646 eur, odnosno 96,39 %, a po strukturi rashoda čine 22,65 % ove aktivnosti ili 21,35 % rashoda Agencije. U odnosu na 2022. godinu veći su za 26.435 eur, odnosno za 15,53 %. Do povećanja je u najvećem dijelu došlo zbog značajnijeg inteziviranja inspekcijskih nadzora i nadzora sustava upravljanja sigurnošću što se reflektiralo kroz povećanje troškova službenih putovanja za 66,68 % u odnosu na 2022. godinu (izvršenje 24.295 eur) te troškova reprezentacije u svrhu pokrivanja troškova suorganiziranja dva okrugla stola u cilju promicanje kulture sigurnosti unutar željezničkog sektora s ukupnim troškom od 3.454. eur što je u odnosu na 430 eur izvršenja u 2022. godinu značajan porast (703,26 %). Najveći udio ove skupine čine rashodi za usluge (podskupina 323) u iznosu od 100.496 eur, odnosno 51,11 % unutar koje skupine su najznačajniji troškovi u iznosu od 64.323 eur, odnosno 32,71 % skupine, a odnose se na zakup poslovnog prostora.

Skupina 34 – Financijski rashodi – nije bilo značajnih rashoda na ovoj skupini

Skupina 42 – Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine – izvršeni su u iznosu od 1.215 eur veći su za 399 eur u odnosu na 2022. godinu. Nabavljeni su uredski stolci za nove djelatnike i mobilni uređaji unutar okvira vezanog okvirnog sporazma za uređaje u pokretnoj mreži.

Izvor 51 planiran je za potrebe troškova službenih putovanja koje refundira ERA prilikom putovanja djelatnika Agencije u institucije EU izvan granica RH. Zbog promjene politike refundiranja sredstava na nivou organizacije ERA-e, nije bilo realizacije plana projekta.

Izvor 559 planiran je za potrebe obavljanja poslove Agencije po nalogu ERA-e, a u vezi sa izdavanjem jedinstvenih potvrda o sigurnosti, odobrenjima za vozila i odobrenjima tipa vozila. Temeljem obračuna sati rada i vezanih troškova putovanja, Agencija ostvaruje pravo na refundacije troškova rada zaposlenika i vezanih troškova službenih putovanja, sve temeljem Ugovora o suradnji kojim su definirani uvjeti i cijene sata rada. Tijekom 2023. godine Agencija je realizirala 6 zahtjeva

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

ERA-e za koje je utrošeno 294 sati rada koji su temeljem priznatih obračuna u proračun refundirali iznos od 29.400 eura, tj. 68,27 % od planiranog Iznos od 1.300,00 eura (dva predmeta) vezan je uz izdavanje jedinstvene potvrde o sigurnosti, a iznos od 28.100,00 eura (4 predmeta) vezan je uz izdavanje odobrenja za vozila.

Kroz aktivnost **A840004 OBVEZE PO SUDSKIM SPOROVIMA** izvršeno je plaćanje svih okončanih sporova za koje je Agencija dobila upute o plaćanju sudskim rješenjima, a to su:

- Pr-8428/20 - Neisplata dijela plaće - spor oko visine osnovice za izračun i koeficijenta

- Pr-8476-20 - Neisplata dijela plaće - spor oko visine osnovice za izračun

- Pr-8481/20 - Neisplata dijela plaće - spor oko visine osnovice za izračun

- Pr-8468/20 - Neisplata dijela plaće - spor oko visine osnovice za izračun

- Pr-8463/20 - Neisplata dijela plaće - spor oko visine osnovice za izračun

Ukupan iznos isplaćen po presudama iznosi je 17.858 eura, što uključuje bruto potraživana plaće i doprinosa na plaću, vezane pristojbe i sudske troškove te zatezne kamate.

Utrošeni iznos od 2.800 eura odnosi se na troškove odvjetničkih usluge u iznosu kod zastupanja u sporovima.

Sporovi koji nisu okončani i za koje se i dalje vode izvanbilanče evidencije u financijskim izvještajima Agencije i planiraju sredstva u financijskim planovima Agencije su:

- Pr-8478-20 - Neisplata dijela plaće - spor oko visine osnovice za izračun

- Pr-8482-20 - Neisplata dijela plaće - spor oko visine osnovice za izračun

- Pr-209/2021 - Neisplata dijela plaće - spor oko visine osnovice za izračun

Sredstva u okviru projekta **K840002 INFORMATIZACIJA** utrošena su za redovno održavanje web stranice Agencije i administriranje korisničkih računa, nabavu informatičke opreme (računala, tipkovnice, miševi, kamere, mikrofoni i zvučnici), nabavu licenci za redovan rad (PisHUB3, Microsoft Windows 11 Pro, Microsoft Office 2021 Pro i AKD aplikacija za izradu kartica za strojovođe) te zakup licence za korištenje programa za informacijski sustav uredskog poslovanje u skladu s propisima definiranim Uredbom o uredskom poslovanju (Narodne novine broj 75/2021).

Rashodi ove aktivnosti izvršeni su 98,68 %, a čine 3,49 % ukupnog izvršenja proračuna Agencije. U odnosu na 2022. godinu, rashodi su povećani za 35,25 %. Do povećanja je došlo zbog nabave 11 novih računala i pripadajuće računalne opreme i vezanih licenci kojima su zamjenjena stara računala predložena za otpis temeljem analize stanja od strane informatičkog stručnjaka.

9.1 Financijski izvještaji

Financijski izvještaji sastavljani su sukladno Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu ("Narodne novine", broj 37/2022) i u zakonskim rokovima predavani putem web aplikacije https://rkpfi.drzavna-riznica.hr/RKPFI/. Godišnji financijski izvještaji za 2023. objavljeni su na mrežnim stranicama Agencije https://www.asz.hr/financijsko-izvjesce-agencije-za-sigurnost-zeljeznickog-prometa-za-2023-godinu/

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Prihodi se priznaju na temelju priljeva novčanih sredstava u izvještajnom razdoblju, a rashodi na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Tijekom 2023. godine na žiro račun Agencije uplaćeno je 891.792 eura od strane Državnog proračuna. Stanje blagajne sa 31.12.2023. iznosilo je 0,00 eura.
U 2023. godini Agencija je nabavila materijalnu i nematerijalnu imovinu u vrijednosti od 15.988 eura. Najveći dio se odnosi na nabavu nove uredske opreme i namještaja, komunikacijske opreme te licence.

Materijalni rashodi iznose 224.895,77 eura što je za 28,92% eura više u odnosu na prethodno razdoblje. Najveće povećanje odnosi se na naknade troškova zaposlenima, što je vezano za povećanje broja zaposlenih te na rashode za usluge, koje se najviše odnose na zakupnine i najamnine.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 265,45 eura se odnose na potraživanja od izdanih prekršajnih naloga: 341-05/16-01/09 te 341-05/16-01/08.

U prosincu 2023. godine nastale su obveze za rashode koji se odnose na buduće razdoblje u iznosu od 37,10 eura. Rashodi se odnose na nabavu dozvola/iskaznica za vožnju u željezničkim vozilima HŽPP-a zaposlenicima Agencije za sigurnost željezničkog prometa zaduženim za inspekcijske poslove i poslove nadzora za 2024. godine.
U prosincu 2022. godine nastale su obveze za rashode koji se odnose na nabavu općeg godišnjeg kupona za prijevoz jednog zaposlenika. Iznos od 34,64 eura je razlika koja još preostaje za period 2024. godine.

Usporedno sa 2022. godinom iznosi obveza za zaposlene (plaće) u 2023. godini iznose 689.059,75 eura i uvećani su za 34,18 % u odnosu na prethodno razdoblje te variraju kao što variraju iznosi obračuna plaća za svako pojedinačno razdoblje (mjesec) s obzirom na broj uposlenih.

Obveze za rashode poslovanja iznose 72.302,65 eura te su se povećale u odnosu na prethodno razdoblje za 10,18%. Odnose se na rashode za zaposlene i materijalne rashode poslovanja.

Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 47,32 eura te se odnosi na obveze prema dobavljaču koji račune dostavlja isključivo putem dostavne poštanske službe, temeljem odredbi Zakona o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi (NN 94/18), koji su u Agenciju zaprimljeni i evidentirani u siječnju 2024. godine za usluge u studenom 2023. godine i koji su po tom i plaćeni.

Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja iznosi 72.255,33 eura te se odnosi na plaće zaposlenih za prosinac, koja dospijeva u siječnju te na obveze prema dobavljačima koje također dospijevaju u siječnju.

Sve obveze iz 2022. podmirene su u siječnju 2023., a obveze iz 2023. podmirene su u siječnju 2024. godine.

Tijekom 2023. godine nije došlo ni do kakvih promjena u obujmu nefinancijske imovine.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

9.2 Povrat sredstava u Državni proračun

Sukladno članku 17.a Pravilnika o načinu i uvjetima izvršavanja državnog proračuna te o načinu povrata sredstava u državni proračun i vođenja evidencija o povratu sredstava (Narodne novine, broj: 48/11 i 126/17), Agencija je izvršila povrat 33.689,07 EUR doznačenih iz Državnog proračuna za koja nisu bile iskazane obveze u bilanci Agencije na dan 31. prosinca 2022. godine.

Tablica 2 – Povrat sredstava u Državni proračun za 2023.

Iznos utvrđen za povrat	**Iznos povrata**	**Obrazloženje:**
4.252,82 EUR	4.252,82 EUR	Sredstva povrata HZZO-a za vezano bolovanje zaposlenika.
28.100,00 EUR	28.100,00 EUR	Sredstva koja je Agencija Europske unije za željeznice (ERA), temeljem Ugovora o suradnji kojim su definirani uvjeti i cijene sata rada, tijekom 2023. godine isplatila za realizaciju 6 zahtjeva ERA-e. Iznos se odnosi na utrošena 294 sata rada, a vezana su za izdavanje odobrenja za vozila i jedinstvenih potvrda o sigurnosti.
1.300,00 EUR	1.300,00 EUR	
36,25 EUR	36,25 EUR	Sredstva koja su dobavljači vratili u proračun zbog krivo isporučene i plaćene robe/usluge.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

10. Stanje sigurnosti željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj

10.1 Izvješća sigurnosti upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika

Temeljem Zakona, upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici su obvezni Agenciji dostaviti svake godine najkasnije do 30. svibnja izvješće o sigurnosti za prethodnu kalendarsku godinu.

Nadalje, temeljem Zakona, izvješće o sigurnosti mora sadržavati:

- podatke o ispunjavanju unutarnjih sigurnosnih ciljeva trgovačkog društva i rezultate planova sigurnosti;
- razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja i zajedničkih sigurnosnih pokazatelja utvrđenih u Prilogu 4. Zakona;
- rezultate unutarnjeg nadzora sigurnosti;
- podatke o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom koji mogu biti od značaja za Agenciju, uključujući sažetak informacija koje su pružile stranke u skladu s člankom 21. stavkom 7. točkom b) Zakona i
- izvješće o primjeni zajedničkih sigurnosnih metoda.

Sukladno Zakonu, njegovim definicijama te metodologiji[16] Agencije Europske unije za željeznice (ERA), Agencija je kroz razradu ovog izvješća o sigurnosti posebno istaknula ozbiljne nesreće (engl. *serious accident*) i značajne nesreće (engl. *significant accidents*), kao i ostale podatke (posebno neke pretkazivače nesreća) za koje Agencija smatra da ih je potrebno istaknuti vezano za razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja.

Izvješća o sigurnosti za 2023. godinu podnijeli su upravitelji infrastrukture (9): HŽ Infrastruktura d.o.o., Lučka uprava Slavonski Brod, Lučka uprava Ploče, Adriatic Tank Terminals d.o.o., Jadranska Vrata d.d., Luka Zadar d.d., Luka Rijeka d.d., Luka Split d.d., Luka Šibenik d.o.o., te željeznički prijevoznici (19):

- HŽ-Cargo d.o.o.,
- HŽ-Putnički prijevoz d.o.o.,
- Transagent Rail d.o.o.,
- ENNA Transport d.o.o.,
- Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o.,
- SŽ-Tovorni promet d.o.o., Podružnica Rijeka,
- Rail&Sea d.o.o.,
- Ten Rail d.o.o.,
- ČD Cargo Adria d.o.o.,
- Log-Rail d.o.o.
- Kombinirani prijevoz d.o.o.,
- Adria Transport Croatia d.o.o.,
- CER Cargo d.o.o.,
- Train Hungary Maganvasut Ipari (THM-CRO),
- North Adriatic Rail d.o.o.,

[16] Prema ERA terminologiji - ***ozbiljna nesreća*** (engl. ***serious accident***) predstavlja sudar vlakova ili iskliznuće vlakova, koje ima za posljedicu smrt najmanje jedne osobe ili teške ozljede pet ili više osoba ili veliku štetu od najmanje 2 mil. eura tj. slična nesreća s istim posljedicama; ***značajna nesreća*** (engl. ***significant accident***) znači nesreću u kojoj je uključeno **najmanje jedno vozilo u pokretu**, što ima za posljedicu najmanje jednu smrtno stradalu osobu ili teško ozlijeđenu osobu ili značajnu štetu na vozilima, tračnicama, ostaloj opremi uz tračnice ili okolišu ili veliki poremećaj u prometu. Pri tome su isključene nesreće u radionicama, skladištima i depoima.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- Pružne građevine d.o.o.,
- IN Rail S.p.a.,
- Adria Rail operator, d.o.o.,
- Cenoza Rail, d.o.o.,

10.2 Razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja

Nacionalne sigurnosne pokazatelje upravitelj infrastrukture (HŽ Infrastruktura d.o.o.) iskazao je u svojem Izvješću o sigurnosti za 2023. godinu kroz kategorije izvanrednih događaja: ozbiljne nesreće, nesreće i incidenti[17] (Tablica 4). U Tablici 5 dan je prikaz ukupnog broja ozbiljnih nesreća u periodu od 2018. do 2023. godine.

Tablica 3 - Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja u periodu od 2018. do 2023. – izvanredni događaji

Izvanredni događaji	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Prosjek 2018.-2022.	(2023./ Prosjek) x100	(2023./ 2022.) x100
Ozbiljne nesreće	**18**	**13**	**10**	**11**	**16**	**7**	**14**	**51,47**	**43,75**
Nesreće	55	71	59	69	46	68	60	113,33	147,83
Incidenti	797	755	665	719	811	856	749	114,22	105,55
UKUPNO	870	839	734	799	873	931	823	113,12	106,64

Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2023. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Slika 2 – Nacionalni sigurnosni pokazatelji za period 2018.-2023. – ozbiljne nesreće i nesreće (prema Tablici 4)

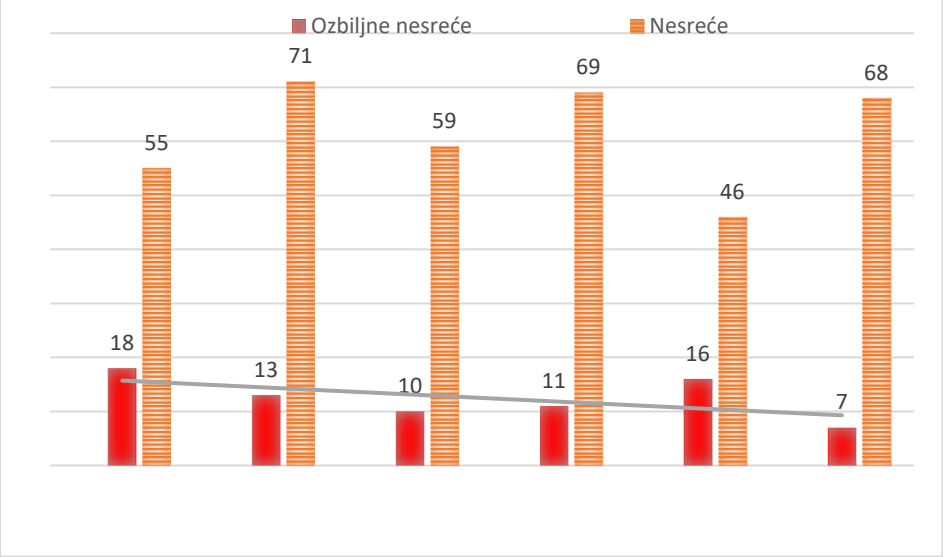

[17] Prema Zakonu ***incident*** je svaki događaj, osim nesreće i ozbiljne nesreće (značajne nesreće), povezan s odvijanjem željezničkog prometa koji utječe na sigurnost željezničkog sustava; ***nesreća*** je neželjeni ili nenamjerni iznenadni događaj ili iznenadni događaj ili slijed takvih događaja koji ima štetne posljedice, a koji može biti sudar, iskliznuće, nesreća na ŽCP-u i pješačkom prelazu preko pruge, nesreća s ljudskim žrtvama uzrokovana vozilom u pokretu, požar i drugo.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Tablica 4 - Ukupan broj ozbiljnih nesreća u 2023. godini i uzroci nastanka istih

OZBILJNE NESREĆE	Ukupno – 2023.	Osobni propust radnika HŽ Infrastrukture	Osobni propust radnika prijevoznika	Tehnički nedostatak na infrastrukturnim podsustavima	Tehnički nedostatak na vučnim i vučenim vozilima	Vremenska nepogoda	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje putnika	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje korisnika ŽCP-a	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje neovlaštenih osoba	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje trećih osoba
Sudar vlakova	**1**	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Iskliznuće vlaka	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ozbiljne nesreće na ŽCP-ima	**2**	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Nesreće osoba koje su prouzročila željeznička vozila u pokretu	**4**	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Sudar ili iskliznuće pri manevriranju	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sudar ili iskliznuće željezničkih vozila za posebne namjene	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Požari ili eksplozije na željezničkim vozilima	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Druge ozbiljne nesreće	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO:	**7**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**2**	**4**	**0**

Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2023. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

10.3 Razvoj zajedničkih sigurnosnih pokazatelja (CSI)

Razvoj zajedničkih sigurnosnih pokazatelja (engl. CSI-*Common safety indicators*) prati se prema metodologiji Agencije Europske unije za željeznice (ERA-e). Ovi pokazatelji iskazani su s naslova značajnih nesreća za 2023. u Tablici 6, u kojoj su sadržane kategorije značajnih nesreća te njihov ukupan i relativan broj.

Tablica 5 - Ukupan i relativan broj značajnih nesreća za 2023. (ERA metodologija)

ZNAČAJNE NESREĆE	Ukupan broj	Relativan broj (prema vlak-kilometrima)
Sudar vlaka sa željezničkim vozilom	1	4,88E-08
Sudar vlaka s preprekom unutar slobodnog profila	0	0
Iskliznuća vlaka	3	1,46E-07
Nesreće na ŽCP-ima, uključujući nesreće u kojima sudjeluju pješaci na ŽCP-ima	6	2,93E-07
Nesreća osoba koje uključuju željezničko vozilo u pokretu, osim samoubojstva i pokušaja samoubojstva	8	3,90E-07
Požar u željezničkom vozilu	0	0
Ostalo	0	0
UKUPNO:	**18**	-

Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2023. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Tablica 6 - Pregled najvažnijih zajedničkih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2017.-2023. godine vezano za značajne nesreće (ERA metodologija)

Godina	Značajne nesreće	Teže ozlijeđeni	Samoubojstva	Smrtno stradali
2018.	25	7	23	20
2019.	28	13	20	13
2020.	22	12	13	10
2021.	22	16	19	10
2022.	24	10	22	18
2023.	**18↓**	**13↑**	**18↓**	**6↓**
Prosjek 2018.-2022.	**24,2**	**11,6**	**19,4**	**14,2**
((2023./prosjek)-1)x100	-25,6	12,1	-7,2	-57,7
((2023./2022.)-1)x100	-25.0	30,0	-18.2	-66,7

Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2023. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Slika 3 – Usporedba najvažnijih zajednički sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2018.-2023. godine s petogodišnjim prosjekom (prema Tablici 7)

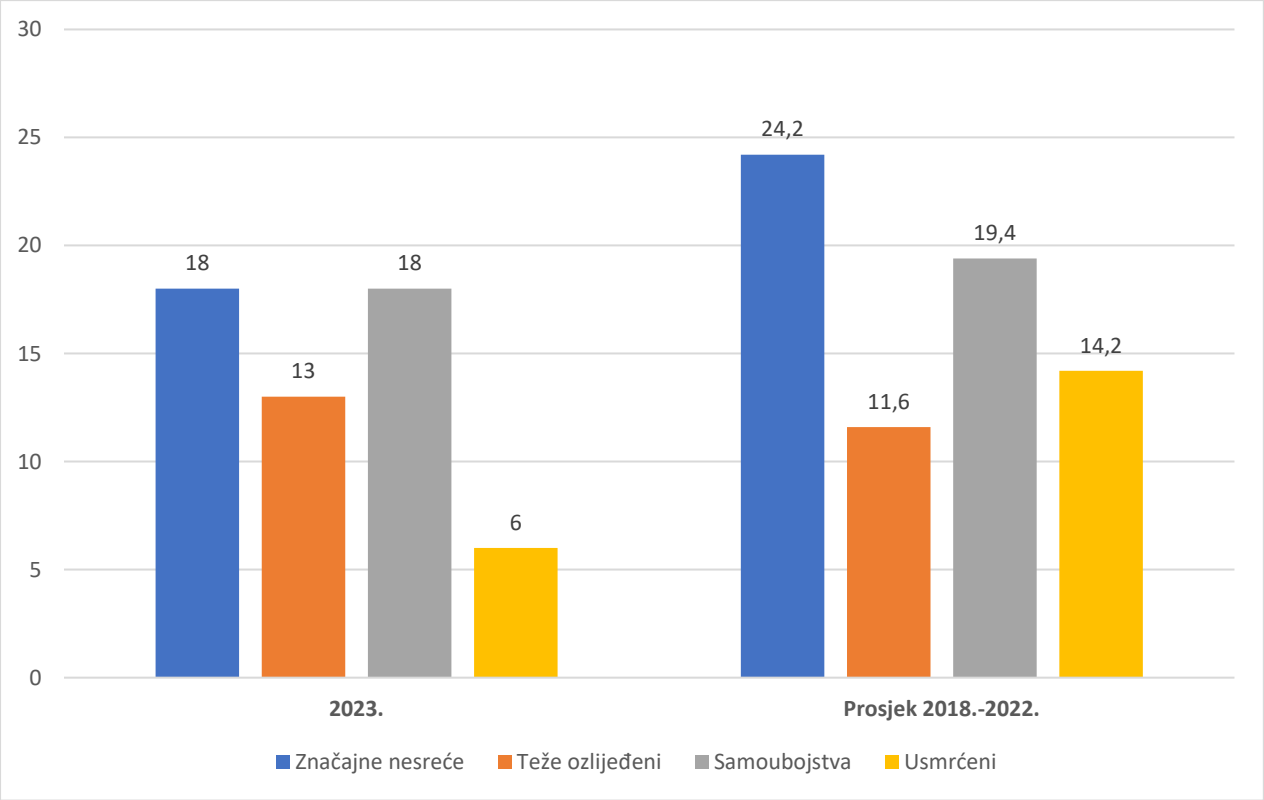

U 2023. godini smrtno je stradalo 6 osoba (značajne nesreće; vozila u pokretu-ERA metodologija), što je smanjenje od 12 osoba (66,7%) odnosu na 2022. godinu, a u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje od 57,7%. Pored toga u 2023. bilježimo 18 samoubojstava što je za 4 osobe niže u odnosu na 2022., tj. za 7,2% niže u odnosu na petogodišnji prosjek. Nadalje, teže ozlijeđenih je bilo za 3 više u odnosu na 2022., što predstavlja povećanje za 30,0 %, a u odnosu na petogodišnji prosjek povećanje za 12,1 %. **I na kraju, bilježi se smanjenje značajnih nesreća u 2023. za 6 nesreća u odnosu na 2022**., što je u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje za 25,6%. (Tablica 7, Slika 3).

10.4 Ostali relevantni pokazatelji koji se odnose na sigurnost

I dalje u Republici Hrvatskoj najveći sigurnosni problemi u željezničkom sustavu odnose se na željezničko-cestovne prijelaze (dalju u tekstu: ŽCP). Prema podacima iz Izvješća o sigurnosti upravitelja infrastrukture za 2023. godinu navodi se broj aktivnih i pasivnih ŽCP-a. Jedna od mjera za povećanje sigurnosti ŽCP-a, pored mjera koja su vezane za razne akcije oko osvješćivanja javnosti te podizanje sigurnosne kulture, svakako je ulaganje u aktivne ŽCP-e. Prema Tablici 8 vidljivo je da su ulaganja u ŽCP-e u periodu od 2015. do 2023. godine bila minimalna. Iako, treba reći da je u prošloj godini došlo do neznatnog povećanja aktivnih ŽCP-a s automatskom zaštitom korisnika (tablica 8, Slika 4).

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Tablica 7 - Broj željezničko – cestovnih prijelaza (2015.-2023.)

Vrsta ŽCP-a	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
a. Aktivni ŽCP-i	553	565	565	585	584	585	592	608	607
Ručni	205	196	196	194	193	193	193	114	112
Automatski s upozorenjem korisnika	91	92	92	91	88	89	91	101	100
Automatski sa zaštitom korisnika	257	277	277	300	303	303	308	393	395
Sa zaštitom pruge	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b. Pasivni ŽCP-i	896	948	947	927	921	921	906	836	841
c. UKUPNO (a+b)	**1449**	**1513**	**1512**	**1512**	**1505**	**1506**	**1498**	**1444**	**1448**

Izvor: Izvješća o sigurnosti (2015.-2023.) HŽ Infrastruktura d.o.o.

Slika 4 – Pregled ŽCP-a za razdoblje 2015.-2023. godine (prema Tablici 10)

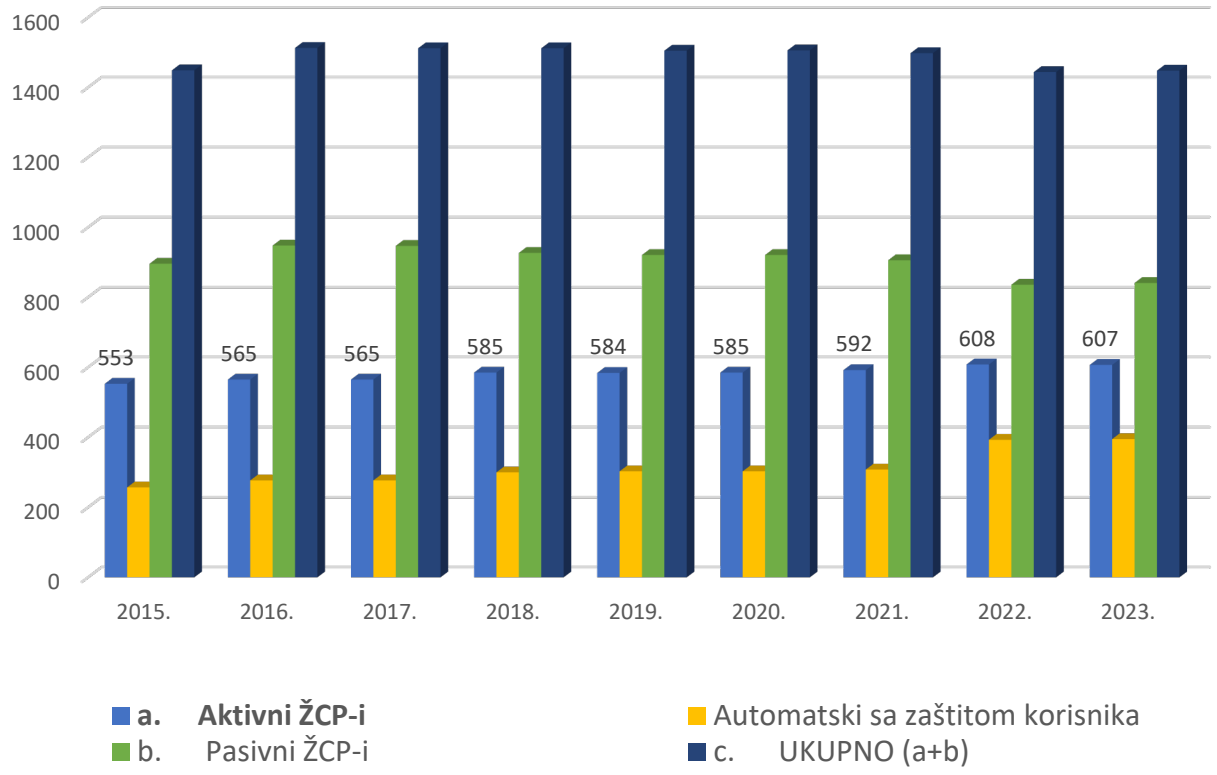

Sigurnost željezničkog prometa i sigurnosni pokazatelji u direktnoj su korelaciji s količinom prijevoza – trendovima teretnog/putničkog prometa.

Prema podacima preuzetim s internet stranica Državnog zavoda za statistiku bilježi se zadnjih godina lagani trend rasta teretnog prometa u Republici Hrvatskoj (Tablica 9, Slika 5). Posljedica je to stalne liberalizacije tržišta, uvođenje novih prijevoznika kroz primjenu EU zakonodavstva, posebno vezano uz preuzimanje pravnog okvira 3. i 4. željezničkog paketa nakon ulaska Republike Hrvatske u sastav punopravnog članstva unutar Europske unije.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Teretni promet u 2023. u odnosu na 2022. godinu bilježi smanjenje za oko 11 %, a u odnosu na 2013. bilježi povećanje za oko 50%. Za razliku od teretnog prometa, putnički promet je od 2013. bio u stalnom padu, ali od 2022. započeo je njegov rast pa je tako u 2023. promet bio veći u odnosu na 2022. za oko 41%.

Tablica 8 - Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju 2013. do 2023. godine

Godina	Putnički km (x10E9)	Teretni tonski km (x10E9)
2013.	0,948	2,086
2014.	0,927	2,119
2015.	0,951	2,183
2016.	0,836	2,160
2017.	0,745	2,592
2018.	0,755	2,743
2019.	0,734	2,911
2020.	0,449	3,279
2021.	0,539	3,172
2022.	0,811	3,529
2023.	1,145	3,145

Izvor: Državni zavod za statistiku (https://podaci.dzs.hr/2024/hr/77304)

Slika 5 – Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju od 2013. do 2023. godine (prema Tablici 11)

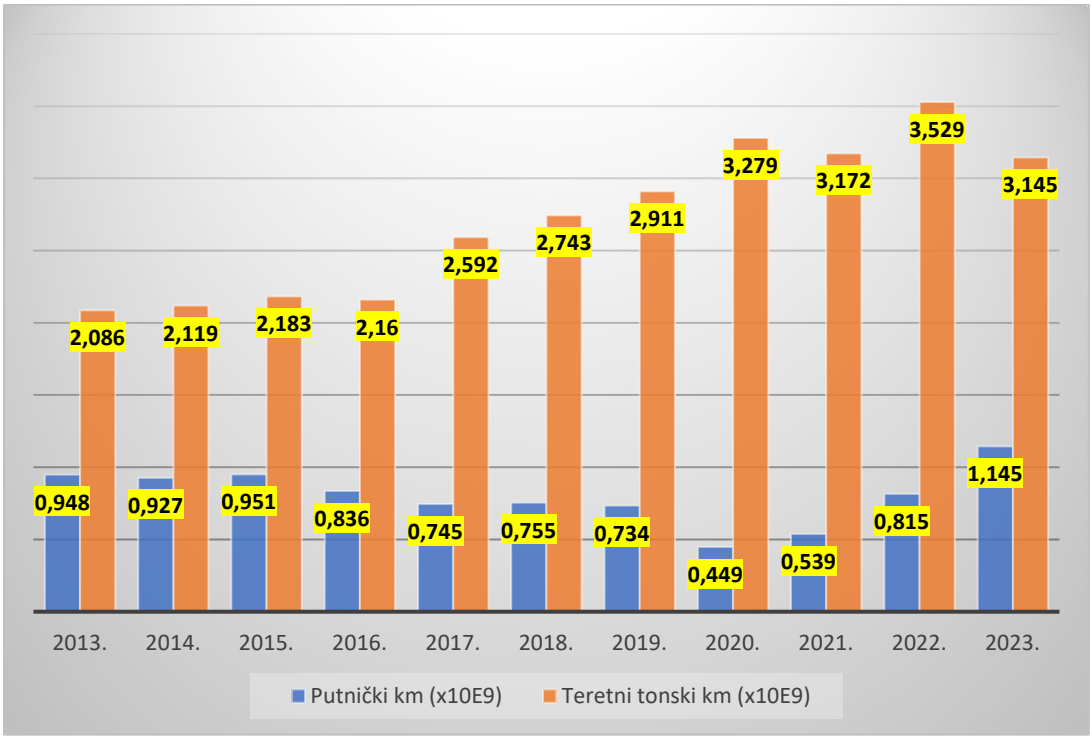

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

10.5 Podaci o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom, koji su značajni za sigurnost

U ovom dijelu navodimo nepravilnosti[18], koje su primijećene nakon obavljenih unutarnjih kontrola[19] željezničkog prometa od strane upravitelja infrastrukture i koje smatramo da su značajne za sigurnost. Ovakva zapažanja posebno izdvajamo jer ih treba uzeti u obzir kod detaljne analize rizika i radi što boljeg određivanja prioriteta nadzora od strane inspekcije Agencije u narednom periodu.

10.5.1 Kontrola funkcionalnog podsustava odvijanje prometom

Najčešće neurednosti odnose se na :

- Potrebe poboljšanja neposredne kontrole radnog procesa (kontrola željezničkog osoblja i voditelja procesa);
- Nepropisna komunikacija na većini preslušanih poslovnih vodova (prometnici vlakova);
- Ostale nepravilnosti kod obavljanja prometne službe koje se navode u Izvješću o sigurnosti upravitelja infrastrukture za 2023., a koje inspektori trebaju uzeti u obzir kod analize rizika i planiranju svojih nadzora.

10.5.2 Kontrola prisutnosti alkohola kod osoblja – radnika HŽ Infrastruktura d.o.o.

Ured upravljanja sigurnošću i nadređene organizacijske jedinice u 2023. obavili su provjeru prisutnosti alkohola u organizmu izvršnih radnika i radnika koji neposredno ne sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa HŽ Infrastrukture d.o.o. Provjerom su obuhvaćena ukupno 2305 radnika te je kod 6 radnika bio pozitivan rezultat prisutnosti alkohola u organizmu. Protiv istih pokrenuti su stegovni postupci.

10.5.3 Kontrola prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava na pruzi

Najčešće neurednosti nakon obavljene kontrole odnose se na:

- Stanje vanjskih elemenata SS uređaja i stanje održavanja istih na pojedinim dionicama – ne obavljaju se propisana mjesečna mjerenja SS uređaja, primjetan veći broj smetnji i kvarova na pojedinim ŽCP-ima te se poduzimaju dodatna praćenja i mjerenja kako bi se smanjio njihov broj.

10.5.4 Kontrola elektroenergetskog podsustava

Najčešće neurednosti nakon obavljenih kontrola odnose se na sljedeće:

- Na pojedinim dionicama nosive konstrukcije kontaktne mreže i kućišta pogona rastavljača nisu označena oznakama upozorenja na opasnosti od strujnog udara, elektroenergetska postrojenja nisu označena propisanim oznakama zabrane pristupa objektima i oznakama upozorenja na opasnost od strujnog udara, oznake upozorenja na opasnost od strujnog udara

[18] Izvješće o sigurnosti za 2023. – HŽ Infrastruktura (točka C. *Rezultati unutarnje provjere sigurnosti*)

[19] Upravitelj infrastrukture obvezan je provoditi unutarnje kontrole sukladno UREDBI KOMISIJE (EU) br. 1078/2012 od 16. studenoga 2012. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za kontrolu koju će primjenjivati željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture nakon izdanog rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza te subjekti nadležni za održavanje (Tekst značajan za EGP) (*OJ L 320, 17/11/2012, p. 8–13)*

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

na zaštitnim vratima kod ŽCP-a nisu presvučena reflektirajućom folijom te nisu obavljena propisana mjerenja napona na dodir - na metalnim konstrukcijama kontaktne mreže.
- Pitanja poligonacije i visine kontaktnog voda koja odstupa od projektiranih vrijednosti sukladno Izvješću o sigurnosti za 2023. – HŽ Infrastruktura d.o.o.

10.5.5 Kontrola podsustava vozila

Najčešće neurednosti nakon obavljenih kontrola odnose se na:

- Za pojedine dionice pruge nedostaju ispitne liste – dokumentacija o ispitivanju autostop uređaja, kontrolni pregledi pružnih prikolica ne obavljaju se u propisanom roku;
- U pojedinim jedinicama za održavanje nedostaje dokumentacija o ispitivanju autostop uređaja, nema komisijskih zapisnika o podobnosti vozila za nastavak korištenja, nema dijagrama kočenja, kontrolni pregledi pružnih prikolica ne obavljaju se u propisanom roku, nema dokumentacije o reviziji i kontrolnim pregledima TMD-a, vagona i prikolica preuzetih od PP Održavanje pruga i nema evidencije o poučavanju radnika – strojovođa.

10.5.6 Kontrola građevinskog podsustava

Najčešće neurednosti nakon obavljenih kontrola odnose se na:

- Pojedine pruge u lošem su stanju (truli pragovi, trula skretnička građa i bočna zabacivanja vučnih vozila…), a osim navedenog problemi se javljaju i kod nabave istih. Zbog navedenog stanja uvode se lagane vožnje kako sigurnost prometa ne bi bila ugrožena.
- Na pojedinim prugama, s obzirom na starost, stanje gornjeg ustroja pruge (pragovi, tračnice, kolosiječni pribor), kao i stanje zastornih prizmi (zablaćenost, nedostatak tucanika), uglavnom prekoračuje osnovne tehničke parametre građevinskog podsustava koji su mjerodavni za sigurnost prometa, te se također pojavljuju i problemi oko stabilnosti kolosijeka. Na sve utvrđene nepravilnosti upoznat je Sektor za održavanje HŽ-Infrastruktura d.o.o.

10.6 Zaključna ocjena stanja sigurnosti

Prema podacima upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o. i **razvoju nacionalnih sigurnosnih pokazatelja**, u 2023. godini dogodilo se ukupno 7 ozbiljnih nesreća, što je u odnosu na petogodišnji prosjek **smanjenje za 7 ozbiljnih nesreća** (51,47% petogodišnjeg prosjeka) dok je broj nesreća je povećan za 8 nesreća (povećanje za 13,33%), a broj incidenata povećan je za 107 incidenata (povećanje 14,22%) – prema tablici 4 i slici 2.

Prema pregledu najvažnijih **sigurnosnih pokazatelja, iskazanih prema ERA-a metodologiji**, u 2023. godini **broj značajnih nesreća smanjen je za 6 nesreća** u odnosu na 2022. godinu (Tablica 7) (smanjenje od 25,6 % u odnosu na petogodišnji prosjek). Broj smrtno stradalih (u kategoriji značajnih nesreća) u 2023. je 6, što je smanjenje za 12 smrtno stradalih u odnosu na 2022., dok je za isti period teže ozlijeđenih za 3 osobe više.

Od ukupno 6 smrtno stradalih osoba u 2023. godini, na ŽCP-ima su smrtno stradale dvije (2) osobe od kojih jedna na ŽCP-u osiguranim signalno-sigurnosnim uređajem te druga na ŽCP-u osiguranim prometnim znacima i trokutom preglednosti, dok su četiri osobe smrtno stradale kao posljedica neopreznog kretanje uz prugu ili prelaska pruge na nedozvoljenim mjestima (slika 6).

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Treba naglasiti da se prema Izvješću za 2023 HŽ – Infrastruktura d.o.o. najveći broj incidenata u 2023. godini (od ukupno 856) dogodio kod potkategorije lom branika na ŽCP-ima (445), što je gotovo na razini s 2022. godinom (442), te puknuća tračnica (90), što je također na razini 2022. godine (87).

Prema pokazateljima koji se odnose na pretkazivače nesreća u 2023. godini treba istaknuti broj puknuća tračnica (98) što je povećanje od 12,6% u odnosu na 2022. (87) te izbacivanje i druge deformacije kolosijeka (28) što je smanjenje od 26,3% u odnosu na prošlu 2022. (24). U 2023. nije zabilježen ispad signalizacije u nesigurno stanje, ali su zabilježena 2 prolaza pokraj signala kojim se zabranjuje daljnja vožnja uz prolazak opasne točke.

Slika 6 – Broj smrtno stradalih kao posljedice izvanrednih događaja u 2023. (prema Izvještaju o sigurnosti za 2023.-HŽ Infrastruktura d.o.o.)

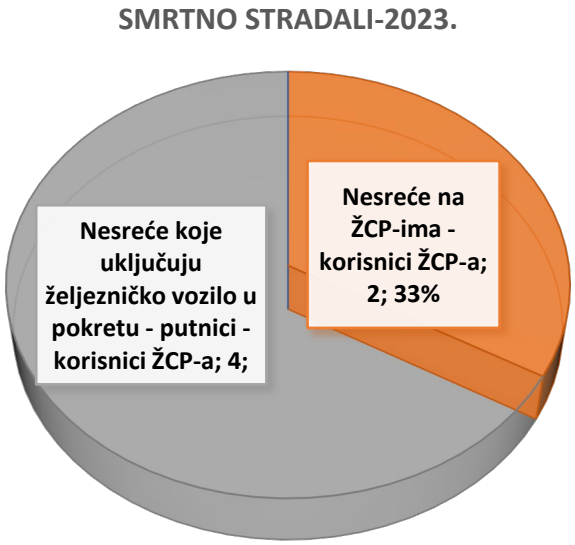

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

11. Pregled aktivnosti Agencije

11.1 Postupanje i rješavanje upravnih stvari i drugih predmeta iz nadležnosti Agencije

Agencija je u 2023. godini postupala i rješavala u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti te je riješila ukupno: 798 raznih predmeta (uključujući nadzor-audite sustava upravljanja sigurnošću, inspekcijske nadzore i preglede) donoseći upravne akte iz područja svoje nadležnosti utvrđene Zakonom (rješenja, uvjerenja, potvrde, dozvole, odobrenja, ovlaštenja i slično) primjenjujući pri tom odredbe propisa kojima se uređuje upravni postupak.

Tablica 9 - Broj i struktura riješenih predmeta u 2023. godini

Br.	Opis predmeta	Uprava	Zaprimljeno	Realizirano	Prebačeno 2024
1.	Uvjerenje o sigurnosti za upravitelja infrastrukture	Uprava za željezničku infrastrukturu	1	1	0
2.	Odobrenje za PU-SS podsustav – PU-SS	Uprava za željezničku infrastrukturu	25	17	8
3.	Odobrenja za elektro-energetski podsustav-EE	Uprava za željezničku infrastrukturu	2	2	0
4.	Odobrenja za infrastrukturni podsustav	Uprava za željezničku infrastrukturu	3	2	1
5.	Jedinstvene potvrde o sigurnosti - SSC	Uprava za željezničke prijevoznike	9	9	0
6.	Odobrenja za vozila	Uprava za željeznička vozila	30	29	1
7.	Upis u registar vozila	Uprava za željeznička vozila	67	66	1
8.	Upis VKM vozila	Uprava za željeznička vozila	6	6	0
9.	Ovlaštenja za subjekte nadležna za održavanje vozila - ECM	Uprava za željeznička vozila-ECM	12	12	0
10.	Dozvole za strojovođe	Uprava za željeznička vozila	79	73	6
11.	Ovlaštenja za ispitivače strojovođa	Uprava za željeznička vozila	25	25	0
12.	Ovlaštenja za centre za obuku strojovođa	Uprava za željeznička vozila	5	5	0
13.	Odobrenja za probne pružne dionice (sukladno čl. 8. Zakona)	Uprava za željeznička vozila	2	2	0
14.	Nadzor – (inspekcija i auditi) - SUP	Uprava za poslove inspekcije	549	549	0
15.	**UKUPNO**		**815**	**798**	**17**

Svi predmeti iz 2023. (798) riješeni su unutar zakonskih rokova dok je manji dio (17) prebačen na rješavanje u 2024. zbog nastavka sigurnosnih ocjenjivanja (unutar zakonskih rokova).

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

11.2 Ostali poslovi koje su obavljali zaposlenici Agencije

Pored rješavanja u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti, zaposlenici Agencije u 2023. godini pružali su stručnu pomoć podnositeljima zahtjeva (kroz preliminarne postupke iz svoje nadležnosti propisane Zakonom), izrađivali nacrte prijedloga općih i pojedinačnih akata, vodili brigu o objavi općih akata, obavljali poslove administratora informatičkog sustava (i uređivanja Internet stranica www.asz.hr), pripremali stručne podloge i nacrte prijedloga propisanih izvješća i analiza, očitovanja s primjedbama, prijedlozima i mišljenjima na nacrte prijedloga propisa iz nadležnosti drugih tijela državne uprave koji se odnose na rad Agencije, uvodili i razvijali sustav upravljanja kvalitetom (prema HRN EN ISO 9001:2015; prema točki 10.) te sudjelovali u radu radnih tijela osnivanih od strane ravnatelja.

Nadalje, sudjelovali su u aktivnostima koje se odnose na suradnju Agencije s tijelima nadležnim za željeznički sustav Republike Hrvatske u dijelu sigurnosti i interoperabilnosti, koje se odnose na suradnju Agencije s ERA- om i tijelima nadležnim za sigurnost unutar i izvan Europske unije (opisano u poglavlju 13. Izvješća).

Obzirom da je Agencija tijekom 2023. godine pokušala ublažiti negativne posljedice nedovoljnog broja izvršitelja primjenom multidisciplinarnog pristupa u organizaciji rada, zaposlenici su pored poslova radnih mjesta na koja su raspoređeni obavljali i druge poslove za koje ispunjavaju propisane uvjete, pa je tako glavni inženjer za registar vozila, temeljem posebnog ovlaštenja, obavljao inspekcijski nadzor vučenih vozila. Slično tome, poslove vezane za izradu potrebne dokumentacije – Program rada i razvoja Agencije za 2024. godinu, Izvješće o radu Agencije za 2022. godinu, stručna izvješća o ocjeni rizika u svojstvu AsBo tijela te Strategija nadzora željezničkog sustava, obavljao je i ravnatelj Agencije s obzirom na iskustvo, kompetencije i odgovarajuće obrazovanje s pripadajućim certifikatima.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

12. Suradnja s Agencijom Europske unije za željeznice i tijelima nadležnim za sigurnost unutar i izvan Europske unije

Na međunarodnoj razini, Agencija kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost u smislu europskog željezničkog zakonodavstva surađuje s ERA-om te tijelima nadležnim za sigurnost drugih država članica (u daljnjem tekstu: NSA (*national safety authority*)). ERA koordinira aktivnu razmjenu mišljenja i iskustava tijela nadležnih za sigurnost zemalja članica Europske unije. Glavna obilježja ove suradnje očitovala se u sljedećem:

- 62. sastanak ERA-e s nacionalnim tijelima nadležnim za sigurnost (engl. 62nd *NSA Network meeting; MS Teams, 14 March 2023*)
- 63. sastanak ERA-e s nacionalnim tijelima nadležnim za sigurnost (engl. 63rd *NSA Network meeting; MS Teams, 31 May – 1 June 2023*)
- 64. sastanak ERA-e s nacionalnim tijelima nadležnim za sigurnost (engl. 64nd *NSA Network meeting; 7 – 8 November 2023*)
-

Pored gore navedenih sastanaka, Agencija je imala i drugu značajnu suradnju s ERA-om i NSA-ima, a vezano za aktivnosti koje su provedene u 2023. godini:

- Aktivnosti oko provedbe sporazuma o suradnji s ERA-om prema članku 76. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/796 (detaljnije u poglavlju 13.1 ovog Izvješća);
- Analiza godišnjih izvješća koja nacionalna tijela nadležna za sigurnost zemalja članica dostavljaju ERA-i;
- Dostava podataka ERA-i o kontaktnim točkama Agencije vezanih za suradnju s ERA-om u pogledu obrade predmeta SSC/OSS, VA/OSS i CA (Sporazuma o suradnji – engl. *Cooperation agreement*);
- Pripreme oko sklapanja *Prekograničnog sporazuma (protokola) između tijela nadležnih za sigurnost željezničkog sustava Republike Slovenije i Republike Hrvatske* zajedno sa NSA-SLO i NSA-HU (detaljnije u poglavlju 13.3 ovog Izvješća);
- Prekogranična suradnja s Mađarskim nacionalnim tijelom za sigurnost (NSA-HU) i Slovenskim nacionalnim tijelom za sigurnost (NSA-SLO) vezano za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti (SSC-OSS);
- Suradnja s ERA-om vezano za primjenu regulative ECM (EU) 2019/779[20] vezano za ovlaštenje subjekta nadležnih za održavanje vozila,;
- Suradnja i razmjena stručnih iskustava s NSA-ima kroz sjednicu radne grupe za nadzor željezničkog sustava (engl. NSA *Network Subgroup on Supervision*) – Beč 23.-25. svibnja 2023.;
- Suradnja s Agencijom europske unije za željeznice vezano za unapređenja jedinstvene kontaktne točke (OSS) za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti i autorizaciju vozila (VA);
- Sudjelovanje na sastanku radne grupe za AsBo (*8th AsBo sub – group, 26th September; MS Teams*);
- Sudjelovanje u razmatranju prijedloga rješenja ERA-e vezano za testiranje DAC[21] sustava za vozila;

[20] Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/779 od 16. svibnja 2019. o utvrđivanju detaljnih odredbi o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnima za održavanje vozila na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 445/2011 (Tekst značajan za EGP.) (SL L 139I , 27.5.2019., str. 360–389; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2019/779)

[21] DAC-*Digital Automatic Couplers*

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- Sudjelovanje stručnjaka Agencije na obuci u ERA-i (*ERA Academy – Visit of NSA staff to ERA, 7-9- November 2023.*)

12.1 Suradnja s ERA-om u sklopu sporazuma o suradnji s ERA-om (*Cooperation Agreement*)

Agencija je sklopila Sporazum o suradnji s ERA-om (u nastavku: Sporazum) kojim su ugovorne strane (ERA i Agencija) utvrdile uvjete pod kojima će surađivati u vezi s provedbom zadaća ERA-e kako je navedeno u članku 76. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 881/2004 (SL L 138, 26.5.2016., str. 1–43; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2016/796) u vezi sa jedinstvenim potvrdama o sigurnosti, odobrenjima za vozila u skladu s primjenjivim zakonodavstvom EU-a, uključujući preliminarne postupke.

U sklopu ovog Sporazuma Agencija je zajedno ERA-om u 2023. godini uspješno rješavala predmete za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti (SSC) za željezničke prijevoznike i autorizaciju vozila (VA), te nadzor ERTMS-a kroz Jedinstvenu kontaktnu točke (*One-stop shop* – OSS), a sve sukladno članku 4. Sporazuma.

12.2 Unapređenje rada Agencije tijekom 2023. godine sukladno nadzoru (auditu) ERA-e (NSA Monitoring 2022 – NSA Croatia – the 2nd cycle)

Sukladno članku 33. Uredbe (EU) 2016/796 Agencija Europske unije za željeznice (ERA-a) ima pravo provesti nadzor (audit):

- sposobnosti nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost da obavljaju zadaće povezane sa sigurnošću i interoperabilnošću željeznica i
- djelotvornosti nadgledanja sustava upravljanja sigurnošću sudionika iz članka 17. Direktive (EU) 2016/798[22] koje provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost.

Drugi audit Agencije od strane ERA-e je proveden u više etapa, a trajao je u periodu od 31. ožujka 2022. godine kada je ostvaren prvi kontakt pa sve do 19. lipnja 2023. kada je obavljen završni sastanak. Temeljem konačnog nalaza audita od strane ERA-e (*NSA Monitoring 2nd audit cycle – NSA Croatia; Compliance audit report*, 28.6.2023.) Agencija je 18.7.2023. izradila Akcijski plan koji je dostavila ERA-i i kojeg je ERA-a potvrdila Agenciji 15.11.2023..

Agencija je sukladno nalazima ERA audita tijekom 2023. godini značajni dio vremena provela na unapređenju dokumentacije i procesa vezanih za:

- Organizaciju Agencije: kompetencije i upravljanje kadrovima
- Izvještavanje
- Proces sigurnosnog potvrđivanja (jedinstvene potvrde sigurnosti za željezničke prijevoznike – SSC)
- Proces sigurnosnih uvjerenja (uvjerenja o sigurnosti za upravitelje infrastrukture)
- Davanje odobrenja za puštanje infrastrukturnih podsustava u uporabu (građevinski, PU-SS, elektroenergetski)
- Odobrenja za puštanje vozila na tržište i odobrenja za tipove vozila
- Proces nadzora (audita) željezničkog sustava
- Promociju i unapređenje sigurnosnog zakonodavnog okvira
- Proces davanja dozvola za strojovođe

[22] Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (Tekst značajan za EGP), OJ L 138, 26.5.2016, p. 102–149

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- Zadaće tijela za ocjenu postupaka i rezultata analize rizika (AsBo)
- Proces davanja ovlaštenja za subjekte nadležne za održavanje vozila (ECM)

13. Suradnja s tijelima nadležnim za sigurnost željezničkog sustava unutar Republike Hrvatske

Ministarstvo, Agencija i Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (AIN), kao tijela javne vlasti nadležna za željeznički sustav Republike Hrvatske surađuju s ciljem ostvarenja sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

Agencija je tijekom 2023. godine pratila, promicala i provodila regulatorni okvir sigurnosti uključujući i nacionalna sigurnosna pravila, sudjelovala u izradi nacrta prijedloga zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa iz nadležnosti Ministarstva te surađivala s drugim tijelima javne vlasti radi usklađivanja aktivnosti u smislu podizanja razine sigurnosti željezničkog sustava. Agencija je surađivala s državnim tijelima u postupcima i aktivnostima sigurnosti željezničkog sustava, kako slijedi.

13.1 Suradnja s Ministarstvom

Vezano za suradnju s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture, potrebno je istaknuti:

- Postupak testiranja za određivanje kompatibilnosti između vozila i sustava za detekciju vlaka, a vezano za sustave za detekciju vlaka koji nisu u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2023/1695[23]- davanje pojašnjenja vezano za upit ERA-e;
- Nacrt prijedloga Provedbene uredbe Komisije (EU) o utvrđivanju specifikacija za Europski registar vozila iz članka 47. Direktive (EU) 2016/797 – davanje komentara na tekst nacrta uredbe temeljem traženja Glavne uprave za mobilnost i transport Europske komisije;
- Odluka o donošenju Programa rješavanja željezničko-cestovnih i pješačkih prijelaza preko pruge za razdoblje od 2023. do 2027. godine – suradnja s nadležnim ministarstvom;
- Suradnja vezano uz pritužbe na sigurnost putnika i pokretanje inspekcijskih nadzora;
- Koordinacija rada s nadležnim ministarstvom oko pripreme državnih ispita za inspektore željezničkog prometa i davanje mišljenja na prijedlog Programa za polaganje stručnih ispita za željezničke inspektore;
- Sudjelovanje u postupku „čišćenja nacionalnih pravila“ temeljem zahtjeva Agencije europske unije za željeznice;
- Suradnja vezano za analizu obveza prema provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/1695 i implementaciju tehničkih specifikacija interoperabilnosti prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava.

13.2 Suradnja s AIN-om

Tijekom 2023. godine Agencija je održavala kontinuiranu suradnju s AIN-om. Pri tome treba istaknuti suradnju u sklopu istražnih postupaka, prema kojoj treba istaknuti razmatranja i stručne analize sigurnosnih preporuka izdanih u 2023. vezano za:

[23] Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/1695 od 10. kolovoza 2023. o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost u vezi s prometno-upravljačkim i signalno-sigurnosnim podsustavima željezničkog sustava u Europskoj uniji i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2016/919 (Tekst značajan za EGP) (*OJ L 222, 8.9.2023, p. 380–560)*

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- Ozbiljnu nesreću, sudar vlakova br. 2506 41200 između kolodvora Okučani i Novska dana 9.9.2022. godine na pruzi M104 Novska – Tovarnik – Državna granica, kada je došlo do naleta putničkog vlaka broj 2506 (HŽ-Putnički prijevoz d.o.o.) na teretni vlak broj 41200 (ENNA Transport, d.o.o.) koji je bio zaustavljen na pruzi radi otklanjanja kvara na lokomotivi. U ovoj ozbiljnoj nesreći tri su osobe smrtno stradale – strojovođa kondukter i maloljetna muška osoba koja je bila putnik vlaka broj 2506;
- Ozbiljnu nesreću između kolodvora Novska – Okučani, dana 28.3.2022. na pruzi M104, kada je došlo do naleta putničkog vlaka broj 2011 na radnika HŽ – Infrastruktura d.o.o., koji je pri tome smrtno stradao;
- Nesreća na ŽCP-u „Milja“ na pruzi M202 Zagreb-Rijeka, dana 1.8.2022. kada je zbog kvara na ŽCP-u došlo do naleta strojnog vlaka broj 89717 na cestovno vozilo. U ovoj nesreći je lakše ozlijeđen putnik u osobnom vozilu.

Pored navedenog, treba izdvojiti da je Agencija je u 2023. godini razmatrala i nacrt konačnog izvješća za nesreću u kojoj je 14. studenog 2023. na pruzi M202 u kolodvoru Škrljevo došlo do naleta vlaka broj 62077 na grupu od 11 teretnih vagona ostavljenih od vlaka broj 81278.

13.3 Suradnja s HAKOM-om

Vezano za suradnju HAKOM-a i Agencije, potrebno je istaknuti:

- Izmjenu informacija vezano za: neaktivnost željezničkih teretnih prijevoznika, lagane vožnje i inspekcijski nadzor željezničke infrastrukture.
- Održavanje dva okrugla stola u organizaciji HAKOM-AIN-ASŽ: 1. okrugli stol (18.4.2023.) – „10 godina od liberaliziranog tržišta željezničkog prijevoza u RH“ (prezentacija ravnatelja Agencije: „Sigurnost i interoperabilnost u kontekstu liberalizacije tržišta željezničkih usluga“); 2. okrugli stol (26.10.2023.): - „Utjecaj kvalitete infrastrukture na željeznički prijevoz“ (Prezentacija ravnatelja: „Kvaliteta sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava“.

13.4 Suradnja s Hrvatskim državnim arhivom

Dana 21. veljače 2023. godine predstavnici Hrvatskog državnog arhiva (Odjel za informacije i komunikaciju, Odsjek za gradivo izvan arhiva) proveli su stručni nadzor u Agenciji za sigurnost željezničkog prometa, a temeljem kojeg su date sljedeće preporuke za unapređenje sustava upravljanja gradivom: izlučiti dokumentirano gradivo, izraditi Pravila za upravljanje dokumentiranim gradivom i Popis dokumentiranog gradiva s rokom čuvanja.

Temeljem provedenog nadzora Agencija je ispunila gore navedene preporuke i Hrvatskom državnom arhivu dostavila Pravila za upravljanje dokumentiranim gradivom Agencije za sigurnost željezničkog prometa (KLASA: 036-02/23-01/02; URBROJ: 387-07/02-23-01; od 4. rujna 2023.) kao i Popis dokumentiranog gradiva, temeljem čega je Hrvatski državni arhiv Agenciji izdao Rješenje o odobrenju upravljanja gradivom Agencije za sigurnost željezničkog prometa i odobrenje za Popis dokumentiranog gradiva (KLSA: UP/I-611-03/23-06/34; URBROJ: 565-09/5-23-2, od 23. listopada 2023.).

13.5 Suradnja s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom

Aktivnosti zajedno s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom očitovale su se u sklopu suradnje vezano za izradu i provedbu Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

za Republiku Hrvatsku (u sklopu inspekcijskih nadzora građevinskog podsustava (pružnog pojasa) i podsustava vozila (tehničke ispravnosti) – posebno tijekom ljetnih mjeseci.

Prema izvješću[24] koje Agencija dostavila Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici (Glavnom vatrogasnom zapovjedniku), sveukupno su u 2023. godini željeznički inspektori obavili 43 inspekcijska nadzora kod 13 subjekata željezničkog sustava na 39 lokacija (kolodvori, pružne dionice, pogoni za održavanje vozila).

Obzirom da su navedene aktivnosti provedene u sklopu redovnih i planiranih aktivnosti, Agencija nije planirala posebne troškove, niti trošila dodatna – posebna sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u predmetne svrhe.

13.6 Suradnja s HDŽI

Agencija je u 2023. godini nastavila stručnu suradnju s Hrvatskim društvom željezničkih inženjera (HDŽI)[25] i u tom je smislu sudjelovala na četvrtoj radionici Akademije 21, dana 21. i 22. 4. 2023., kada je ravnatelj Agencije imao prezentaciju na temu „Sigurnost i pouzdanost prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava“[26].

Suradnja sa HDŽI, a posebno kroz rad radionica Akademije 21 dobra je prilika za razmjenu iskustava s predstavnicima željezničkog sektora oko tema vezanih za sigurnost i interoperabilnost, razmatranje prakse primijene EU i nacionalnog zakonodavstva, te promociju i unapređenje regulatornog okvira.

14. Javnost rada Agencije

Javnost rada Agencije, prema Zakonu, Statutu i općim aktima Agencije, osigurava se dostupnošću informacija o radu i poslovanju sredstvima javnog priopćavanja, objavom na internet stranici Agencije, za javnost otvorenim sjednicama Upravnog vijeća Agencije, dostavljanjem propisanih izvješća Vladi i ERA-i te provedbom odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", br. 25/13, 85/15, 69/22).

Sukladno navedenim propisima, ne dovodeći u pitanje prethodno navedenu obvezu podnošenja godišnjeg izvješća o radu u prethodnoj godini uključujući i financijskog izvješća, kada to Vlada zatraži, Agencija je obvezna podnositi izvješća o svom stručnom radu i financijskom poslovanju te o pojedinim specifičnim pitanjima iz svog djelokruga rada i za razdoblje kraće od godinu dana. Pored toga, Agencija je obvezna svake kalendarske godine podnositi ERA-i izvješće o svojim aktivnostima u prethodnoj godini, a koje obuhvaća informacije određene Zakonom.

Agencija, kao pravna osoba s javnim ovlastima, obvezna je postupati na način propisan Zakonom o pravu na pristup informacijama. Sukladno tome, Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2023. godinu dostavljeno je Povjereniku za informiranje u zakonskom roku. Prema navedenom Izvješću, Agencija je u 2023. godini zaprimila 17 zahtjeva za pristup informacijama, od kojih je svih 17 zahtjeva u cijelosti usvojeno, te su korisnicima prava tražene informacije dostavljene u primjerenom roku.

[24] Izvješće o svim obavljenim aktivnostima iz Programa aktivnosti posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2023. godini (KLASA: 245-01/23-01/01; URBROJ: 387-03/02-23-10, od 10. listopada 2023.)
[25] https://hdzi.hr/wpnew/
[26] https://hdzi.hr/wpnew/wp-content/uploads/2023/04/Prezentacija-Z.Delac_.pdf

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

S ciljem što veće otvorenosti i javnosti djelovanja Agencija je i tijekom 2023. godine na vlastitoj internet stranici nastavila objavljivati sve bitne informacije (osnovni podaci, ustrojstvo, nadležnost, odluke, propisi, planovi, program rada, izvješća, natječaji, najčešće tražene informacije, upute podnositeljima zahtjeva, podaci za kontakt i sl.). Financijski plan Agencije, kao proračunskog korisnika, sastavni je dio financijskog plana Ministarstva te su ove informacije dostupne javnosti i putem internetskih stranica Ministarstva.

15. Promjene u zakonodavstvu i ocjena učinkovitosti primjene 4. željezničkog paketa

Agencija je u proteklom periodu nastavila s primjenom relevantnog zakonodavnog okvira (započeto tijekom 2020. nakon uvođenja 4. željezničkog paketa kroz novi Zakon koji je stupio na snagu 16. lipnja 2020.) te sukladno obvezujućim uredbama EU. S obzirom na izmjene koje su se dogodile u tom pogledu, ocijenjeno je da je učinkovitost primjene 4. željezničkog paketa zadovoljavajuća.

Što se tiče podzakonskih akata u 2023., ministar mora, prometa i infrastrukture (uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova) dana 5. srpnja 2023. donio je Pravilnik o željezničkim vozilima (Narodne novine broj: 85/2023).

Pored podzakonskih akata, u 2023. godini došlo je do određenih promjena u relevantnom europskom zakonodavstvu (vezanom za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava), pa su tako na snagu stupile:

- PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1693 od 10. kolovoza 2023. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2019/773 o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost za podsustav odvijanja prometa i upravljanja prometom željezničkog sustava u Europskoj uniji;

- PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1694 od 10. kolovoza 2023. o izmjeni uredbi: (EU) br. 321/2013, (EU) br. 1299/2014, (EU) br. 1300/2014, (EU) br. 1301/2014, (EU) br. 1302/2014, (EU) br. 1304/2014 i Provedbene uredbe (EU) 2019/777;

- PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1695 od 10. kolovoza 2023.o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost u vezi s prometno-upravljačkim i signalno-sigurnosnim podsustavima željezničkog sustava u Europskoj uniji i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2016/919.

16. Strategija nadzora željezničkog sustava u Republici

Agencija sukladno članku 9. Zakona obavlja poslove nadzora nad uspostavom sustava upravljanja sigurnošću željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture. U skladu s ovom nadležnošću Agencija je dužna primijeniti načela utvrđena u odgovarajućim sigurnosnim metodama u smislu odredaba Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/762[27], pri čemu osigurava da aktivnosti nadzora obuhvaćaju provjeru da željeznički prijevoznik i upravitelj infrastrukture primjenjuje:

- sustav upravljanja sigurnošću kako bi se ocijenila njegova djelotvornost,

[27] Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredaba Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010 (Tekst značajan za EGP) (SL L 129, 25.5.2018.)

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

- pojedinačne dijelove sustava upravljanja sigurnošću, uključujući operativne aktivnosti, pružanje usluga održavanja i opskrbu materijalima te ugovaranje vanjskih usluga i
- odgovarajuće zajedničke sigurnosne metode pri čemu se aktivnosti nadzora, prema potrebi, odnose i na subjekte nadležne za održavanje (ECM).

Sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2018/761[28] Agencija je dužna nakon izdavanja jedinstvenih potvrda o sigurnosti i uvjerenja o sigurnosti provoditi nadzor sustava upravljanja sigurnošću sukladno sigurnosnoj metodi koja je propisana ovom obvezujućom uredbom.

Agencija je tijekom 2023. godine revidirala i unaprijedila Strategiju pa tako poboljšala i Program nadzora (zajedno s pojedinačnim planovima nadzora) za 2023. godinu.

16.1 Strategija i opći rizici

Osnovni cilj Strategije nadzora željezničkog sustava u 2023. godini bila je provjera ispunjavanja sigurnosnih ciljeva upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika, a posebno onih koji se nalaze u odgovarajućim rješenjima[29] koje je izdala Agencija, a sve u svrhu kontinuiranog održavanja (i unapređenja) sigurnosti željezničkog sustava.

Agencije je u 2023. godini vodila računa da je njezin nadzor željezničkog sustava usmjeren na ključna područja važnosti i prioritete koji su određeni na temelju procjene rizika. Agencija je putem nadzora provjeravala učinkovitost (uspješnost) sustava upravljnja sigurnošću kao i svih ostalih aspekata nadzora željezničkog sustava sukladno općim rizicima utvrđenim u Strategiji nadzora (slika 7).

Agencija je temeljem općih rizika utvrdila specifične rizike sa ciljem da se provjeri funkcionira li u praksi sustav koji je podnositelj prikazao kroz dokumentaciju. Za postojeće željezničke prijevoznike i upravitelje infrastrukture s dugim iskustvom u toj djelatnosti nadzor se može rasporediti tijekom perioda valjanosti potvrde. Za nove upravitelje infrastrukture, prijevoznike, nove ECM-ove i nove centre tj. subjekte nadzora prema Strategiji, koji su novi sudionici u željezničkom sustavu, potrebno je pojačati nadzor na početku perioda valjanosti potvrde i to najmanje jednom godišnje.

Agencija je tijekom 2023. godine planirala inspekcijske nadzore i audite sustava upravljanja sigurnošću sukladno načelima i prioritetima rizika iz Strategije nadzora. Postupak izrade planova audita, provedba audita, tehnike audita, izrada izvješća s audita, provedba naknadnih audita (*follow-up* auditi) te ostali procesi nadzora (u opsegu koji je naveden u ovoj Strategiji) temelje se na smjernicama utvrđenim u normi HRN EN ISO 19011.

Plan inspekcijskih nadzora u 2023. donosio se jednom mjesečno što je uključivalo nadzor sustava upravljanja sigurnošću, ECM-a, nadzor centara za strojovođe te nadzor prekograničnih kolodvora. Plan se donosio temeljem analize rizika sukladno općim rizicima iz Strategije nadzora i sukladno Programu rada i razvoja Agencije za 2023..

Kako bi se osigurala najviša razina dosljednosti između audita i inspekcijskih nadzora Strategijom je utvrđen koordinirani način nadzora koji se temelji na međusobnoj suradnji između inspektora i

[28] Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/761 od 16. veljače 2018 o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda za nadzor koji provode tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i vijeća te stavljanje izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 1077/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 129, 25.5.2018., str. 16–25)

[29] Upravni postupak Agencije kojim se donosi: jedinstvena potvrda o sigurnosti za željezničkog prijevoznika, uvjerenje o sigurnosti kod upravitelja infrastrukture, ovlašćuje subjekt nadležan za održavanje (ECM) ili ovlašćuje centar za osposobljavanje strojovođa – sukladno odredbama koje su propisane pravnim okvirom tj. Zakonom i obvezujućim uredbama EU

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

auditora SMS-a u cilju održavanja veze između auditora, inspektora i ocjenitelja (koji su sudjelovali u nadzoru) kako bi se temeljem nalaza audita mogle (prema potrebi) pokrenuti specifične inspekcije i obrnuto. Na taj način ujedno je osigurana potrebna učinkovitost ocjenjivanja sigurnosti i donošenja odluka za izdavanje odgovarajućih sigurnosnih rješenja.

Slika 7 – Strategija nadzora – aspekti nadzora – opći rizici

Inspektori su sukladno svojim ovlastima i planovima nadzora provodili zajednički nadzor na prekograničnim dijelovima sa inspekcijom slovenskog nacionalnog tijela nadležnog za nadzor.

16.2 Postupak nadzora prema rizicima u željezničkom sustavu

Nadzor koji je provodila Agencija usmjeravao se na ključna područja važnosti i prioritete koji su određeni na temelju procjene rizika, tako da je Agencija u tom smislu:

- utvrdila opće rizike u nacionalnom željezničkom sustavu te prepoznala koji su od njih najvažniji tj. rangirala ih je prema prioritetu;
- utvrdila sve relevantne podatke i dokaze unutar sustava upravljanja sigurnošću željezničkog prijevoznika/upravitelja infrastrukture o učinkovitosti upravljanja rizicima s kojima se oni suočavaju, kao i kod subjekata nadležnih za održavanje (ECM) i centara za osposobljavanje strojovođa;
- osigurala provedbu nadzora sustava upravljanja sigurnošću i ocjenu rizika temeljem uspostavljenog sustava upravljanja kompetencijama;
- utvrdila i analizira informacije iz različitih izvora informacija o sigurnosti željezničkog sustava potrebne za prosudbu radi donošenja odluka na temelju procjene rizika;
- donosila kvalitetna obrazloženja za svoje odluke (na temelju procjene rizika) o tome što se nadzire, što ne i koji su prioriteti;
- uzimala u obzir i druge relevantne informacije za nadzor (osim onih na temelju procjene rizika), a naročito one koji se temelje i na prijavama građana,
- utvrdila prioritete nadzora (i učestalost nadzora) kod upravitelja infrastrukture/željezničkih prijevoznika/ECM-a/centara, a posebno kada se traži pojačan nadzor neposredno nakon izdavanja uvjerenja o sigurnosti/jedinstvene potvrde o sigurnosti ili nakon istražnih postupaka.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Temeljem analize rizika donosile su se proporcionalne i ciljane odluke o tome što nadzirati i kako to najbolje činiti. Pored toga, razumijevanje rizika omogućilo je Agenciji da što učinkovitije razmjenjuje informacije sa susjednim tijelima nadležnima za sigurnost (NSA-ima) po pitanju sigurnosti željezničkog sustava.

Agencija je kod procjene općih rizika u 2023. godini vodila računa da se ovi rizici previše ne razlikuju od onih rizika koje je utvrdio nacionalni upravitelj infrastrukture (HŽ Infrastruktura d.o.o.), a prema potrebi i ostali sudionici u željezničkom sustavu. Očekuje se da upravitelj infrastrukture i Agencija imaju slično shvaćanje razine ukupnog rizika na razini nacionalnog željezničkog sustava.

17. Zaključak

Agencija je u izvještajnom razdoblju ostvarila sve svoje zadaće koje su pred nju postavljene sukladno ovlastima propisanim Zakonom. Sredstva za rad Agencije osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu korištena su planski, namjenski i bila su dovoljna za njezin nesmetani rad.

Ciljevi utvrđeni Strateškim planom Ministarstva i Godišnjim programom rada i razvoja Agencije za 2023. godinu su realizirani na zadovoljavajući način. Agencija je temeljem učinkovite organizacije rada i tijekom 2023. godine ispunila ciljeve u pogledu izdanih rješenja iz njezine nadležnosti, i obavila odgovarajući broj inspekcijskih nadzora i audita sustava upravljanja sigurnošću - sukladno planiranom i uz postojeće resurse.

Pored poslova koje su ostvarili zaposlenici Agencije u 2023. godini na rješavanju upravnih predmeta, provođenju inspekcijskih pregleda, nadzora i audita sustava upravljanja sigurnošću, izdavanja dozvola za strojovođe, puštanja vozila u uporabu i upisa u registar vozila, Agencija je imala i značajni obim suradnje s ERA-om i nacionalnim tijelima ovlaštenim za sigurnost unutar EU.

U sklopu suradnje s ERA-om treba istaknuti suradnju vezano za davanje stručne podrške ERA-i oko izrade zajedničkih predmeta OSS – izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti za željezničke prijevoznike te izdavanje odobrenja za vozila (tip vozila). Pored navedenog, Agencija je bila u 2023. u postupku provedbe poboljšanja sukladno nadzoru ERA-e u sklopu 2. ciklusa audita kojim je, sukladno EU regulativi, ERA-a provjerila sposobnost Agencije u izvođenju poslova u nadležnosti Agencije te učinkovitost izvođenja nadzora u željezničkom sustavu.

U protekloj 2023. godini bilježi se povoljan trenda pada značajnih nesreća (sukladno zajedničkim sigurnosnim pokazateljima - CSI). Sukladno pregledu najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2018.-2023. godine broj značajnih nesreća za 2023. godinu pao je u odnosu na 2022. za šest značajnih nesreća te je uz to ostvareno smanjenje u odnosu na petogodišnji prosjek u iznosu od 25,6 %.

Zamjetna poboljšanja u razvoju sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te unapređenja u sustavima subjekata nadležnih za održavanje (ECM), no treba istaknuti da i dalje postoji dosta prostora za poboljšanja kod primjene Uredbe (EU) 402/2013 vezano za procjene i vrednovanje rizika te primjenu zajedničke sigurnosne metode prema Uredbi (EU) 1078/2012.

Sukladno razvoju nacionalnih sigurnosnih pokazatelja (sukladno podacima upravitelja infrastrukture HŽ-Infrastruktura d.o.o.) bilježimo neka poboljšanja ali i pogoršanja u izvještajnom razdoblju za 2023. godinu. Prema usporedbi s petogodišnjim prosjekom (2018.-2023.) ukupan broj

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

ozbiljnih nesreća smanjen je za 48,5 %, broj nesreća povećan je povećan je za 13,3 %, broj incidenata povećan je za 14,2 %, broj smrtno stradalih osoba smanjen je za 58,98 %, a broj teško ozlijeđenih osoba povećan je za 12,1 %.

Za kraj je potrebno reći da se, pored svih kvalitetnih preventivnih mjera i aktivnosti koje se provode na unapređivanju sigurnosti željezničkog prometa od strane Agencije i od strane upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, subjekata nadležnih za održavanje (ECM) i ostalih dionika u željezničkom sustavu, problem sigurnosti i dalje, jednim dijelom, rješava na način da se smanjuju i ograničavaju brzine te smanjuje propusna moć pruga, a što je sve posljedica neodgovarajućeg održavanja i još uvijek nedovoljnog razvoja i modernizacije željezničke infrastrukture.

Agencija će u narednom razdoblju i dalje nastaviti pratiti, promicati i provoditi razvoj regulatornog okvira sigurnosti, poticati razvoj i unapređenja sustava upravljanja sigurnošću prema upravljanju rizicima kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te promovirati kulturu sigurnosti željezničkog sustava.

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.

Prilog I – Izvještaj o izvršenju financijskog plana Agencije za razdoblje 1. siječnja – 31. prosinca 2023. godine

Ova elektronička isprava potpisana je kvalificiranim elektroničkim potpisom sukladno EU Uredbi 910/2014/EU (eIDAS) koji je vidljiv na posljednjoj nenumeriranoj stranici dokumenta. Provjera potpisa provodi se skeniranjem koda na potpisu.